

ЗАКОН

О ДРЖАВНОЈ ПРИПАДНОСТИ И УПИСУ ПЛОВИЛА

Део први

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређује се државна припадност пловила, идентификација, врсте и садржина уписника пловила, упис, услови и поступак уписа пловила.

Примена закона

Члан 2.

Одредбе овог закона које се односе на бродове трговачке морнарице односе се и на друга пловила, ако је то овим законом предвиђено.

Одредбе овог закона не примењују се на ратне бродове.

Значење појмова

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *bareboat чартер* је уговор о закупу поморског брода на уговорени период времена на основу кога закуподавац предаје поморски брод у корисничку државину закупцу брода (у даљем тексту: *bareboat* чартерер) ради обављања пловидбене делатности, на основу кога *bareboat* чартерер стиче право пуне контроле и управљања бродом, носилац је пловидбеног подухвата према свим трећим лицима, именује и разрешава заповедника и чланове посаде за време трајања *bareboat* чартера, односно за време трајања уговора у свему врши права и обавезе власника брода али без права да прода или заложу поморски брод;

2) *брод* је брод унутрашње пловидбе, поморски брод, технички пловни објект, рибарски брод, као и непокретна платформа;

3) *брод унутрашње пловидбе* је брод регистрован за пловидбу на унутрашњим водама, чија дужина трупа износи најмање 20 m или чији је производ дужине, ширине и максималног газа једнак запремини од најмање 100 m³, као и тегљач и потискивач, без обзира на њихову дужину и запремину, потисница, тегљеница, скела, односно речно-морски брод;

4) *бродар* је власник пловила, купац, чартерер или менаџер који је као држалац пловила носилац пловидбене одговорности;

5) *бродски накит* су знакови и заставе (посебан знак власника пловила, знаци Међународног сигналног кодекса и друго), који се истичу на броду у свечаним приликама и у данима државних празника;

6) *власник пловила* је физичко или правно лице које је као власник уписано у један од уписника;

7) *GMDSS (Global Maritime Distress Safety System)* је глобални поморски систем опасности и безбедности;

8) *домаћи уписник* је један од уписника пловила који се воде у Републици Србији;

9) *ENI број* је јединствени европски идентификациони број који морају да имају бродови унутрашње пловидбе;

10) *IMO број* је међународни идентификациони број који морају да имају поморски бродови, као и поморске јахте које превозе више од 12 путника и имају више од 100 ВТ;

11) *IMO јединствени идентификациони број компаније и регистрованога власника поморског брода* је број који се додељује у складу са Резолуцијом Комитета за поморску безбедност Међународне поморске организације MSC.160(78) о усвајању шеме IMO јединствених идентификационих бројева компанија и регистрованих власника поморских бродова и циркуларним писмом број 2554 о примени шеме IMO јединствених идентификационих бројева компанија и регистрованих власника поморских бродова;

12) *ITF (International Transport Workers Federation)* је Међународна федерација радника у транспорту;

13) *ITF стандардни уговор* је стандардни образац уговора којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа чланова посаде поморског брода, усвојен од стране Међународне федерације радника у транспорту;

14) *јавно пловило* је пловило које употребљава државни орган, а које није ратно пловило и које служи искључиво у непривредне сврхе;

15) *јахта* је поморска јахта и јахта унутрашње пловидбе;

16) *јахта унутрашње пловидбе* је пловило регистровано за пловидбу на унутрашњим водама које служи за рекреацију, спорт и разоноду, које може да се користи за личне потребе или за привредну делатност;

17) *компанија* је власник поморског брода или било које друго физичко или правно лице, као што је закупац, bareboat чартерер или менаџер, које је преузело одговорност за управљање поморским бродом од власника поморског брода и које је преузимањем такве одговорности преузело овлашћења и одговорности у складу са одредбама Међународног правилника управљања за безбедан рад бродова и спречавање загађења (у даљем тексту: ISM Правилник), са седиштем у Републици Србији;

18) *компанија заједнице* је власник поморског брода или било које друго правно лице, као што је закупац, bareboat чартерер или менаџер, које је преузело одговорност за управљање поморским бродом од власника поморског брода и које је преузимањем такве одговорности преузело овлашћења и одговорности у складу са одредбама ISM Правилника, а чије је седиште у једној од држава чланица Европске уније или држави уговорници Споразума о европском економском простору, као и Швајцарској конфедерацији;

19) *MMSI број (Maritime Mobile Service Identity Number)* је међународни поморски радиокомуникациони идентификациони број;

20) *непокретна платформа* је вештачко острво, инсталација или структура која је трајно причвршћена за морско дно за потребе истраживања или експлоатације богатства или у друге економске сврхе;

21) *пловило* је повило унутрашње пловидбе и поморско повило;

22) *повило унутрашње пловидбе* је брод унутрашње пловидбе, технички пловни објект унутрашње пловидбе, јахта унутрашње пловидбе, чамац унутрашње пловидбе, плутајући објекат и други објекат који је оспособљен за унутрашњу пловидбу и који учествује у пловидби;

23) *плутајући објекат* је повило без сопственог погона које по правилу није предвиђено за премештање нити за обављање посебних радова на унутрашњим водама (купатило, хангар, воденица, рибарска тиквара, кућа за одмор, понтон, понтонски мост, стамбена лађа, угоститељски објекат, сплав кућица, плутајућа радионица и слично);

24) *поморско повило* је поморски брод, поморски технички пловни објект, непокретна платформа, поморска јахта, поморски чамац и други објект који је оспособљен за пловидбу морем и који учествује у пловидби;

25) *поморски брод* је брод регистрован за пловидбу морем, чија баждарска дужина износи најмање 12 m, а бруто тонажа најмање 15 ВТ и који превози најмање 12 лица, осим ратног брода;

26) *поморски технички пловни објект* је поморски брод, са или без сопственог погона регистрован за обављање техничких радова (багер, дизалица, платформа за истраживање и експлоатацију нафте и слично);

27) *поморска јахта* је повило регистровано за пловидбу морем које служи за рекреацију, спорт и разоноду које може да се користи за личне потребе или у комерцијалне сврхе, чија баждарска дужина износи најмање 9 m, а бруто тонажа - најмање 15 ВТ и које превози највише 12 лица;

28) *поморски чамац* је повило регистровано за пловидбу морем, које није јахта, чија баждарска дужина износи мање од 12 m, а бруто тонажа - мање од 15 ВТ. У чамце не спадају пвила која припадају другом пвилу у сврху прикупљања, спасавања или обављања радова, пвила намењена за спортска такмичења, кануи, кајаци, гондоле, педолине, даске за једрење, даске за јахање на таласима и слично;

29) *послодавац* је домаће, односно страно физичко или правно лице са којим је поморац закључио уговор о раду у своје име;

30) *прва држава уписа* је држава у чији је уписник поморских бродова уписан поморски брод који се по основу *bareboat* чартера привремено уписује у Међународни уписник поморских бродова Републике Србије;

31) *призната организација* је међународно класификационо друштво, чланица Међународног удружења класификационих друштава (IACS), која испуњава услове за рад у Републици Србији прописане од стране министра надлежног за послове саобраћаја и која је овлашћена од министарства надлежног за послове саобраћаја за вршење техничког надзора и статутарну сертификацију поморских бродова;

32) *привремени упис на основу bareboat чартера* је упис поморског брода у одговарајући уписник поморских бродова државе која није прва држава уписа поморског брода на одређени временски период и у складу са уговореним условима, док брод остаје уписан у уписник прве државе уписа у погледу права својине и правних терета на броду;

33) *регистратор уписника* је државни службеник министарства надлежног за послове саобраћаја, односно лучке капетаније који води уписник пвила;

34) *рибарски брод* је поморски брод са сопственим погоном регистрован и опремљен за улов рибе или других живих бића која живе у мору, чија је најмања дужина 12 m, а бруто тонажа најмања 15;

35) *технички пловни објекат* је технички пловни објекат унутрашње пловидбе и поморски технички пловни објект;

36) *технички пловни објекат унутрашње пловидбе* је објекат опремљен механичким уређајем за обављање техничких радова на унутрашњим водама са сопственим погонским машинским уређајем или без њега (пловећа направа, багер, механички побијач пилона, елеватор, дизалица, пловећа косачица, платформа и слично);

37) *чамац* је чамац унутрашње пловидбе и поморски чамац;

38) *чамац унутрашње пловидбе* је пловило, осим тегљача и потискивача, без обзира на његову дужину и запремину, регистровано за пловидбу на унутрашњим водама, чија дужина трупа износи мање од 20 m и чији је производ дужине, ширине и максималног газа мањи од запремине од 100 m³, а које превози највише 12 лица.

Део други

I. ДРЖАВНА ПРИПАДНОСТ

Члан 4.

Пловило стиче државну припадност Републике Србије уписом у одговарајући домаћи уписник, односно издавањем привременог пловидбеног листа.

Члан 5.

Над пловилима државне припадности Република Србија има право и обавезу да врши управни, технички и економско-социјални надзор.

Члан 6.

Брод који је стекао државну припадност Републике Србије има право и дужност да вије заставу трговачке морнарице Републике Србије.

Током трајања привременог уписа поморског брода, поморски брод има право и дужност да вије заставу трговачке морнарице Републике Србије.

Право и дужност да вије заставу трговачке морнарице Републике Србије нема пловило без посаде.

Брод је дужан да вије заставу трговачке морнарице Републике Србије од изласка до заласка сунца.

Брод је дужан да истакне бродски накит у дане државних празника Републике Србије и када то одреди надлежни орган, а у страним водама када то одреди дипломатско или конзуларно представништво Републике Србије.

Чамци уписани у домаћи уписник чамаца дужни су да ван граница Републике Србије вију заставу трговачке морнарице Републике Србије.

Члан 7.

Застава трговачке морнарице Републике Србије знак је државне припадности Републике Србије пловила.

Застава трговачке морнарице Републике Србије истоветна је са заставом Републике Србије, са размерама 3:2 (дужина према висини).

Министар надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: министар) прописује услове и начин вијења заставе трговачке морнарице Републике Србије, услове и начин истицања накита и знакова на пловилима српске државне припадности, управни знак јавних пловила лучких капетанија, као и услове и начин истицања посебног знака власника, односно бродара брода.

II. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПЛОВИЛА

Брод унутрашње пловидбе

Члан 8.

Брод унутрашње пловидбе са сопственим погоном који је уписан у домаћи уписник бродова унутрашње пловидбе мора да има име.

Брод унутрашње пловидбе без сопственог погона и технички пловни објекат унутрашње пловидбе који су уписани у домаћи уписник бродова унутрашње пловидбе или којима је издат привремени пловидбени лист, морају да имају ознаку, а поред ознаке могу да имају и име.

Два брода унутрашње пловидбе са сопственим погоном не могу да имају исто име, а два техничка пловна објекта унутрашње пловидбе и два брода унутрашње пловидбе без сопственог погона не могу да имају исту ознаку.

Поред имена и ознака, пловила из ст. 1. и 2. овог члана морају да носе ENI број и друге ознаке за идентификацију одређене техничким правилима за бродове унутрашње пловидбе.

ENI број

Члан 9.

Брод унутрашње пловидбе мора да има ENI број.

ENI број обавезно се уписује у бродско сведочанство и сведочанство о способности брода за пловидбу.

ENI број издаје се само једном и остаје непромењен током читавог века трајања брода унутрашње пловидбе.

Министарство надлежно за послове саобраћаја (у даљем тексту: министарство) ће на основу закљученог споразума којим се гарантује једнаки ниво заштите података, обавестити надлежне органе држава чланица Европске уније, као и треће земље о додељеним ENI бројевима, као и о другим подацима неопходним за идентификацију брода унутрашње пловидбе.

Поморски брод

Члан 10.

Поморски брод који је уписан у један од домаћих уписника поморских бродова, осим поморског техничког пловног објекта, непокретне платформе, као и поморског брода коме је издат привремени пловидбени лист, мора да има име, а рибарски брод мора да има и ознаку.

Поморски технички пловни објект и непокретна платформа уписани у домаћи уписник поморских бродова или којима је издат привремени пловидбени лист мора да има ознаку, а поред ознаке може да има и име.

Два поморска брода не могу да имају исто име, а два поморска техничка пловна објекта и две непокретне платформе исту ознаку.

Поред имена и ознака, пловила из ст. 1. и 2. овог члана морају да имају и ИМО број, као и друге знакове распознавања одређене техничким правилима за поморске бродове.

Јахте, чамци и плутајући објекти

Члан 11.

Јахта која је уписана у домаћи уписник јахти, осим јахте којој је издат привремени пловидбени лист, мора да има име, као и ознаку.

Две јахте не могу да имају исто име, односно ознаку.

Поред имена, поморска јахта мора да има и ИМО број.

Чамац и плутајући објекат уписани у уписнике чамаца и плутајућих објеката морају да имају регистарски број за идентификацију, а могу имати и име.

Два чамца и два плутајућа објекта не могу да имају исти регистарски број за идентификацију.

Истицање имена и ознака

Члан 12.

Име брода унутрашње пловидбе са сопственим погоном, поморског брода и јахте мора да буде истакнуто на видљивом месту на обе стране прамца, крми, као и на надграђу.

Ознака брода унутрашње пловидбе без сопственог погона, техничког пловног објекта, као и непокретне платформе мора да буде истакнута на видљивом месту на спољашњем делу ових пловила.

Регистарски број за идентификацију чамца мора да буде истакнут на обе стране прамца, а плутајућег објекта на видљивом месту на спољашњем делу плутајућег објекта.

Члан 13.

Пловила унутрашње пловидбе која имају радио уређај морају да имају позивни знак по прописима о међународном радио-саобраћају.

Поморска пловила која имају радио уређај морају да имају позивни знак, односно MMSI број у складу са прописима о међународном радио-саобраћају.

Решење о одређивању имена, односно ознаке и ENI броја брода унутрашње пловидбе и техничког пловног објекта унутрашње пловидбе, као и решење о одређивању имена, односно ознаке поморског брода, поморског техничког пловног објекта, непокретне платформе, рибарског брода и јахте доноси министарство.

Решење о одређивању позивног знака, односно MMSI броја, за пловила која имају радио уређај доноси министарство.

Регистарски број за идентификацију чамца и плутајућег објекта одређује лучка капетанија приликом уписа у одговарајући уписник.

Министарство води евиденцију имена, ознака, ЕНІ бројева и позивних знакова пловила унутрашње пловидбе, као и имена, ознака, позивних знакова и ММSІ бројева поморских пловила.

Надлежна лучка капетанија води евиденцију регистарских бројева за идентификацију чамаца и плутајућих објеката.

Министар прописује услове и поступак издавања, као и начин одређивања и истицања имена, ознака, ЕНІ броја, позивног знака и регистарских бројева за идентификацију пловила унутрашње пловидбе, као и имена, ознака, позивних знакова, ММSІ броја и регистарских бројева за идентификацију поморских пловила, као и садржину и начин вођења евиденције.

Лука уписа

Члан 14.

Брод, односно јахта мора да носи име луке уписа.

Лука уписа брода унутрашње пловидбе и јахте унутрашње пловидбе је лука на чијем подручју је седиште лучке капетаније која води уписник пловила у који је пвило уписано.

Лука уписа за поморски брод и поморску јахту је Београд.

Током трајања привременог уписа поморског брода, поморски брод има право и обавезу да носи ознаку луке уписа за поморске бродове из става 3. овог члана.

Лука уписа мора да буде исписана на крми испод имена брода и јахте.

Име, ознака и лука уписа морају да буду исписани бојом која се видљиво разликује од боје којом је брод, односно јахта обојен.

ИМО јединствени идентификациони број компаније и власника поморских бродова

Члан 15.

Министарство подноси захтев Lloyd's Register – Fairplay (у даљем тексту: LRF) или другој међународној организацији одређеној од стране Међународне поморске организације, за одређивање ИМО јединственог идентификационог броја компаније и власника поморског брода (у даљем тексту: ИМО јединствени идентификациони број), након уписа поморског брода од 100 ВТ и више у један од домаћих уписника поморских бродова и исти се уноси у следеће документе приликом њиховог издавања или обнављања:

1) исправу о усаглашености (DOC), привремену исправу о усаглашености и у привремено сведочанству о управљању безбедношћу бродом (SMC), у складу са одредбама ISM Правилника;

2) записник о сталном прегледу (CSR) у складу са одредбама прописа 5. Главе XI-1 Међународне конвенције о заштити људског живота на мору (у даљем тексту: SOLAS Конвенција);

3) привремено међународно сведочанство о сигурности брода у складу са одредбама Главе XI-2 SOLAS Конвенције, Део А, додаци 1 и 2.

Захтев из става 1. овог члана може поднети и призната организација која је овлашћена да у име Републике Србије издаје сведочанство о управљању безбедношћу бродом и исправу о усаглашености, као и компанија или власник

поморског брода пре подношења захтева за упис поморског брода у један од домаћих уписника поморских бродова.

Члан 16.

Једном додељени ИМО јединствени идентификациони број остаје непромењен током постојања компаније, односно власника поморског брода.

Министарство доставља организацији из члана 15. став 1. овог закона следеће податке о компанији или регистрованом власнику поморског брода:

- 1) назив компаније, односно име власника поморског брода;
- 2) држава регистрације компаније, односно власника поморског брода;
- 3) датум регистрације компаније, односно власника поморског брода;
- 4) седиште компаније, односно пребивалиште власника поморског брода, као и друге податке за контакт.

Министар ближе прописује услове и начин подношења захтева за добијања ИМО јединственог идентификационог броја, начин електронског преноса података LRF-у или другој међународној организацији одређеној од стране Међународне поморске организације, као и обрасце за додељивање и електронску размену података у вези ИМО јединственог идентификационог броја.

Део трећи

I. УПИСНИЦИ ПЛОВИЛА

Врсте уписника

Члан 17.

Пловила се уписују у следеће уписнике:

- 1) за упис бродова унутрашње пловидбе:
 - (1) Уписник бродова унутрашње пловидбе,
 - (2) Уписник јавних пловила;
- 2) за упис поморских бродова:
 - (1) Национални уписник поморских бродова,
 - (2) Међународни уписник поморских бродова.

Поред уписника из става 1. овог члана, пловила се уписују и у уписник рибарских бродова, уписник јахти унутрашње пловидбе, уписник поморских јахти, уписник чамаца унутрашње пловидбе, уписник поморских чамаца, уписник плутајућих објеката, уписник бродова у градњи, уписник јахти у градњи, као и у уписник чамаца и плутајућих објеката у градњи.

Члан 18.

Пловило које је уписано у страни уписник пловила не може да се упише у домаћи уписник.

Облик у коме се воде уписници пловила

Члан 19.

Уписници пловила воде се у облику књига.

Министарство води домаће уписнике и у форми електронских записа који садрже базу података за цело подручје Републике Србије.

Садржина уписника пловила

Члан 20.

Уписници бродова, као и уписници бродова, односно јахти у градњи (у даљем тексту: пловила у градњи) састоје се од главне књиге и збирке исправа.

Уз уписнике бродова и уписнике пловила у градњи воде се и помоћне књиге, док се уз уписник поморских бродова води и регистар трајног записа о броду.

Међународни уписник поморских бродова има посебну страну за привремени упис поморских бродова, која је саставни део Међународног уписника поморских бродова у коју се уписују:

- 1) име, ознака, позивни знак, односно MMSI број поморског брода;
- 2) прва држава уписа и лука прве државе уписа;
- 3) баждарски подаци поморског брода;
- 4) име и седиште власника брода и закупца ако су власник, односно купац по основу bareboat чартера правна лица, односно пребивалиште власника брода и закупца по основу bareboat чартера ако су власник, односно купац физичка лица, као и свих повериоца хипотека и других правних терета на поморском броду који се привремено уписује у Међународни уписник поморских бродова;
- 5) датум закључења bareboat чартера, као и уговорено време трајање bareboat чартера.

Министар прописује обрасце уписника бродова и пловила у градњи и помоћних књига, обрасце докумената који чине регистар трајног записа о броду, као и обрасце предлога за привремени упис и испис поморског брода из Међународног уписника поморских бродова.

1. Главна књига уписника

Члан 21.

Главна књига уписника бродова и уписника пловила у градњи састоји се од једне или више свезака који се означавају текућим римским бројевима, а свака свеска се састоји од уложака чији број одређује орган који води уписник.

Уложак има лист А, лист Б и лист Ц.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, уложак главне књиге Уписника јавних пловила има само лист А и лист Б.

Сваки брод уписује се у посебан уложак.

Свака страна улошка мора бити нумерисана редним бројевима.

Члан 22.

У лист А улошка главне књиге уписника бродова, као и уписника пловила у градњи, уписују се подаци о идентитету брода, односно пловила у градњи, као и њихове основне техничке карактеристике.

У лист А главне књиге Уписника бродова унутрашње пловидбе уписују се: врста брода према погону; државна припадност брода; име или ознака брода; позивни знак; ENI број; лука уписа; назначење границе пловидбе на којој је брод овлашћен да плови, врста брода према конструкцији; највећа носивост брода у метричким тонама и највећа истиснина брода у кубним метрима према сведочанству о баждарењу; дозвољени број путника; врста главних машинских уређаја за погон; број машинских уређаја за погон; укупна снага, као и број и врста покретача; материјал од којег је изграђен бродски труп; место градње; назив бродоградилшта и година градње, а за брод у градњи - и датум и сат постављања кобилице; димензије брода: највећа дужина (између крајних непокретних тачака брода), највећа ширина, висина бока (од дна брода до горње ивице главне палубе), највећа висина брода (од дна брода до највише непокретне тачке), газ брода без терета и газ брода са теретом, податак о најмањем дозвољеном слободном боку и други евентуални подаци о идентитету и пловидбено-техничким карактеристикама брода; подаци о претходном упису (име, лука уписа и државна припадност); датум уписа брода и датум издавања бродског сведочанства; подаци о ограничењима пловидбе брода и о другим наређењима надлежног органа у вези са пловидбом брода.

У лист А главне књиге Националног и Међународног уписника поморских бродова уписују се: врста поморског брода; име или ознака поморског брода; IMO број; лука уписа; бруто и нето тонажа; позивни знак према међународном сигналном кодексу ако поморски брод мора да има такав знак, односно MMSI број; намена и тип поморског брода; дозвољено подручје пловидбе; врста поморског брода (према конструкцији); број палуба, јарбола и димњака; материјал од којег је поморски брод изграђен; димензије поморског брода (дужина преко свега, највећа ширина, висина на средини брода); погонске машине (врста, систем и снага погона, врста погонског горива, врста и број котлова); место градње; назив бродоградилшта и година градње, а за брод у градњи - и датум и сат постављања кобилице; газ на летњој теретној линији означен у метрима; надвође на летњој теретној линији у милиметрима; највећа брзина празног и накрцаног брода; носивост брода на летњој теретној линији; дозвољени број путника; подаци о предходном упису (име, лука уписа и државна припадност); датум уписа поморског брода и датум издавања уписног листа; остали подаци о поморском броду; најмањи број чланова посаде потребан за безбедну пловидбу; подаци о ограничењима пловидбе поморског брода и о другим наређењима надлежног органа у вези са пловидбом поморског брода.

Одредбе ст. 2. и 3. овог члана односе се и на лист А главне књиге уписника јахти.

Члан 23.

У лист А улошка главне књиге уписника пловила у градњи уписују се: врста пловила; име или ознака пловила; намена пловила; материјал од којег се пвило гради; димензије пловила; највећа носивост; а за брод унутрашње пловидбе у градњи највећа истиснина; место градње, назив бродоградилшта; датум и сат постављања кобилице, односно неког другог дела пловила чије постављање одговара фази постављања кобилице.

У лист А улошка главне књиге уписника пловила у градњи из става 1. овог члана могу се уписати и други подаци из члана 22. овог закона који се односе на пловила у градњи.

Члан 24.

У лист Б улошка главне књиге уписника бродова и уписника пловила у градњи, уписује се носилац својине или сусвојине на броду или пловилу у градњи, и то: назив и седиште правног лица, односно име и презиме и пребивалиште физичког лица власника брода или пловила у градњи, као и лична ограничења власника, односно сувласника везано за право располагања бродом, односно пловилом у градњи.

Ако бродар или компанија није истовремено и власник брода, у лист Б улошка главне књиге из става 1. овог члана мора да се упише и назив и седиште бродара или компаније, или име и презиме и пребивалиште бродара који је физичко лице.

У лист Б Националног и Међународног уписника поморских бродова уписује се и ИМО јединствени идентификациони број.

У лист Б уписника пловила у градњи могу се, ради евидентирања, уписати и назив и седиште, односно име и презиме и пребивалиште бродара и наручиоца.

Власник брода, бродар или компанија дужни су да у року од 30 дана од дана настанка промене поднесу органу који води уписник предлог за упис промене података из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 25.

У лист Ц улошка главне књиге уписника бродова уписују се стварна права којима је брод или његов део оптерећен, као и права стечена на тим правима, закуп брода, бродарски уговор на време за цео брод (time charter), право прече куповине, као и друга ограничења располагања бродом којима је подвргнут власник оптерећеног брода, забране оптерећивања и отуђивања, као и све забележбе за које није изричито одређено да се уписује у други лист улошка.

У лист Ц улошка главне књиге уписника пловила у градњи уписују се стварна права и друга лична оптерећења на које се има право уписа док градња пловила траје.

2. Збирка исправа

Члан 26.

Збирка исправа води се посебно за сваки уложак главне књиге уписника бродова и уписника пловила у градњи.

Збирка исправа садржи исправе на основу којих је извршен упис брода у уписник бродова или у уписник пловила у градњи – у овереном препису, поднеске странака, решења надлежног органа која се односе на упис, доставнице и све друге исправе које се односе на упис брода, као и све исправе које се односе на упис у лист А, лист Б и лист Ц.

Збирка исправа се чува трајно.

3. Помоћне књиге

Члан 27.

Уз уписнике бродова и уписнике пловила у градњи воде се и помоћне књиге, и то:

- 1) дневник уписника бродова, у који се уписују подаци о пријавама, молбама, предлозима, решењима, жалбама и списима, који се односе на упис брода или пловила у градњи и права на броду или пловилу у градњи;
- 2) именик бродова, који садржи попис бродова по азбучном реду, уз назнаку уписника и броја улошка главне књиге;
- 3) именик власника бродова и других лица за које је у главној књизи уписано неко право или евидентирана нека чињеница, са знаком уписника и броја улошка у којем су права уписана или чињенице евидентирани.

Члан 28.

Уз уписнике поморских бродова за поморски путнички брод и поморски теретни брод од 500 ВТ води се и регистар трајног записа о броду.

Оригинал регистра трајног записа о броду мора да се налази на броду из става 1. овог члана и да буде доступан у сврху провере.

Члан 29.

Регистар трајног записа о броду састоји се од трајног записа о броду, измена трајног записа о броду и пописа измена трајног записа о броду.

Регистар трајног записа о броду води се на српском и у преводу на енглески језик.

Члан 30.

Трајни запис о поморском броду који је уписан у Национални уписник поморских бродова издаје Лучка капетанија Београд.

Трајни запис о поморском броду који је уписан у Међународни уписник поморских бродова издаје министарство.

Један примерак трајног записа о броду чува се код органа из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 31.

У складу са ISM Правилником регистар трајног записа о броду издаје се на захтев власника или компаније која је наведена у сведочанству о управљању безбедношћу.

Члан 32.

Трајни запис о поморском броду носи бројчану ознаку записа и ИМО број брода.

Бројчана ознака трајног записа о броду има непрекинути низ независно од промене заставе брода или других статусних промена.

У трајни запис о поморском броду уписују се: датум важења; државна припадност поморског брода; датум уписа поморског брода у један од уписника поморских бродова; име поморског брода; лука уписа; подаци о власнику брода и седиште или пребивалиште власника; подаци о bareboat чартереру и седиште

или пребивалиште bareboat чартерера ако је уписан у уписник бродова; назив компаније и седиште у складу са ISM Правилником; назив признате организације која је дала класу броду, као и сведочанство о управљању безбедношћу бродом; назив признате организације за сигурност која је издала међународно сведочанство о сигурносној заштити брода; датум када је брод брисан из уписника бродова.

Орган из члана 30. овог закона, дужан је да упише све податке из става 3. овог члана, а за податке који нису примењиви уноси се ознака N/A.

Члан 33.

Измене трајног записа о броду прилажу се уз трајни запис о броду.

Податак о изменама трајног записа о броду уноси се у попис измена трајног записа о броду.

Копије измена трајног записа о броду заповедник брода или компанија дужни су да без одлагања доставе надлежном органу из члана 30. овог закона.

Члан 34.

Орган из члана 30. овог закона који је примио копију измена трајног записа о броду издаће у року не дужем од три месеца нови трајни запис о броду који бројчано следи претходно издати трајни запис о броду.

Члан 35.

Орган који води одговарајући уписник поморских бродова ће издати трајни запис о броду за поморски брод који је био уписан у страни уписник поморских бродова, након што од прве државе уписа добије копије свих ранијих трајних записа о броду или потврду да трајни записи за брод нису били издати.

Члан 36.

У пријави за брисање поморског брода из уписника поморских бродова ради уписа у страни уписник поморских бродова, подносилац је дужан да наведе државу у чији ће уписник поморски брод бити уписан.

У случају брисања поморског брода из става 1. овог члана, министарство ће дипломатским путем доставити копије свих ранијих трајних записа о броду држави у чији се уписник брод уписује или потврду да трајни записи нису били издати.

У случају губитка или оштећења исправа које чине регистар трајног записа о броду, заповедник брода или компанија, дужна је да без одлагања достави писани захтев с пописом изгубљених или оштећених докумената из регистра трајног записа о броду органу из члана 30. овог закона надлежног за издавање њихових копија.

Надлежност органа за упис пловила

Члан 37.

Упис пловила врши се у одговарајуће уписнике пловила који се воде код министарства, односно надлежне лучке капетаније, као подручне јединице министарства (у даљем тексту: лучка капетанија).

Упис бродова унутрашње пловидбе у Уписник бродова унутрашње пловидбе, упис јахти унутрашње пловидбе у Уписник јахти унутрашње пловидбе, као и упис чамаца унутрашње пловидбе и плутајућих објеката у

уписнике чамаца унутрашње пловидбе и плутајућих објеката врши месно надлежна лучка капетанија.

Упис поморских бродова у Национални уписник поморских бродова, поморских јахти у Уписник поморских јахти и поморских чамаца у Уписник поморских чамаца врши Лучка капетанија Београд.

Упис поморских бродова у Међународни уписник поморских бродова врши министарство.

Право увида у уписнике пловила

Члан 38.

Свако има право да прегледа и преписује главну књигу уписника, збирку исправа, именик власника пловила и именик пловила.

Министарство, односно надлежна лучка капетанија дужна је да уз наплату републичке административне таксе лицу које то захтева изда уверење о стању уписа у одговарајућем уписнику, као и препис исправа које се чувају у збирци исправа, ако уписи у уписнику упућују на те исправе.

Уверења и преписи исправа из става 2. овог члана имају карактер јавне исправе.

Ко се у правном промету, поступајући савесно, поузда у податке уписане у одговарајући уписник пловила, не сноси правне последице које из тога настану.

Такса за упис пловила

Члан 39.

Упис пловила, односно пловила у градњи врши се на предлог, односно пријаву власника пловила, односно пловила у градњи.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана привремени упис поморског брода у Међународни уписник поморских бродова врши се на предлог bareboat чартерера поморског брода.

За уписе пловила у одговарајуће уписнике пловила подносилац предлога, односно пријаве плаћа републичку административну таксу.

Технички захтеви за упис бродова у домаћи уписник

Члан 40.

За упис у Уписник бродова унутрашње пловидбе, брод унутрашње пловидбе мора да има важеће бродске исправе издате од стране органа управе надлежног за утврђивање способности бродова за пловидбу или признатог класификационог друштва, као и да испуњава техничке и друге услове прописане законом којим се уређује унутрашња пловидба, односно захтеве садржане у техничким правилима за бродове унутрашње пловидбе, што се утврђује вршењем техничког надзора у складу са законом којим се уређује унутрашња пловидба.

За упис у један од уписника поморских бродова, поморски брод мора да има важеће бродске исправе издате од стране признате организације, као и да испуњава техничке и друге услове прописане законом којим се уређује поморска пловидба, односно захтеве садржане у техничким правилима за

поморске бродове, што се утврђује вршењем техничког надзора у складу са законом којим се уређује поморска пловидба.

Влада прописује највишу допуштену старост бродова за упис у један од уписника бродова.

II. УСЛОВИ ЗА УПИС У УПИСНИК ПЛОВИЛА

Бродови који могу да буду уписани у Уписник бродова унутрашње пловидбе

Члан 41.

У Уписник бродова унутрашње пловидбе може да буде уписан:

1) брод унутрашње пловидбе чији је власник правно лице са седиштем у Републици Србији, односно физичко лице које је домаћи држављанин са пребивалиштем у Републици Србији;

2) брод унутрашње пловидбе чији је власник правно лице са седиштем у држави чланици Европске уније или држави уговорници Споразума о европском економском простору, као и Швајцарској конфедерацији (у даљем тексту: Европска унија и ЕЕП), односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕП, ако је бродар тог брода правно лице са седиштем у Републици Србији или држављанин Републике Србије који има пребивалиште у Републици Србији;

3) брод унутрашње пловидбе чији је власник страном правно лице са седиштем изван Републике Србије или изван државе чланице Европске уније и ЕЕП или физичко лице са пребивалиштем изван Републике Србије или изван државе чланице Европске уније и ЕЕП, ако је бродар тог брода домаће правно лице са седиштем у Републици Србији или држављанин Републике Србије који има пребивалиште у Републици Србији.

4) брод унутрашње пловидбе који се налази у сусвојини, ако је најмање 51 посто сувласничких удела на броду у својини правних лица са седиштем у Републици Србији, односно физичка лица који су домаћи држављани са пребивалиштем у Републици Србији.

У случајевима из става 1. тач. 2) и 3) овог члана са захтевом домаћег бродара мора да се сагласи власник брода.

Ако брод унутрашње пловидбе чији је власник правно лице са седиштем у Републици Србији, односно физичко лице које је домаћи држављанин са пребивалиштем у Републици Србији, није уписан у уписник бродова унутрашње пловидбе друге државе, власник брода дужан је да поднесе предлог, односно пријаву за упис у домаћи уписник бродова унутрашње пловидбе.

Члан 42.

У Уписник бродова унутрашње пловидбе може да буде уписан брод унутрашње пловидбе чији је власник и бродар правно лице основано према прописима и са седиштем у држави чланици Европске уније и ЕЕП, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕП који има пребивалиште у држави чланици Европске уније и ЕЕП, под условом да је брод унутрашње пловидбе под контролом огранка тог правног лица, регистрованог у Републици Србији, преко кога правно лице обавља делатност у Републици Србији.

Брод унутрашње пловидбе који испуњава услове из члана 41. овог закона и става 1. овог члана, као и техничке захтеве прописане прописом којим се уређују технички захтеви за бродове унутрашње пловидбе усклађен са техничким захтевима за бродове унутрашње пловидбе који се примењују у државама чланицама Европске уније, стиче статус рајнског пловила које се уписује у бродско сведочанство и сведочанство о способности брода за пловидбу.

Броду унутрашње пловидбе из става 2. овог члана лучка капетанија издаје исправу којом се потврђује статус рајнског пловила, у складу са Конвенцијом о пловидби реком Рајном, са накнадним изменана и допунама, која мора да се налази на броду.

Исправа из става 3. овог члана, између осталог, садржи: име брода; ENI број; луку уписа брода; техничке карактеристике брода, као и име и презиме, односно назив, пребивалиште, односно седиште власника или бродара.

Власник и бродар брода унутрашње пловидбе дужан је да одмах писаним путем обавести лучку капетанију у чији уписник је брод уписан о промени или престанку испуњености услова из става 1. овог члана и да врати бродско сведочанство.

Одредбе члана 41. овог закона, као и одредбе овог члана сходно се примењују и на упис техничког пловног објекта унутрашње пловидбе у одговарајући уписник.

Бродови који могу да буду уписани у Национални уписник поморских бродова

Члан 43.

У Национални уписник поморских бродова може да буде уписан:

1) поморски брод чији је власник правно лице са седиштем у Републици Србији, односно физичко лице које је домаћи држављанин са пребивалиштем у Републици Србији;

2) поморски брод чији је власник правно лице са седиштем у држави чланици Европске уније и ЕЕП, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕП, ако је компанија тог брода правно лице са седиштем у Републици Србији или домаћи држављанин који има пребивалиште у Републици Србији, под условом да се са захтевом домаће компаније за упис тог брода у уписник бродова сагласи његов власник;

3) поморски брод чији је власник и компанија правно лице основано према прописима и са седиштем у држави чланици Европске уније и ЕЕП, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕП које има пребивалиште у држави чланици Европске уније и ЕЕП, под условом да је поморски брод под контролом огранка тог страног правног лица, регистрованог у Републици Србији, преко кога правно лице обавља делатност у Републици Србији;

4) поморски брод који се налази у сусвојини, ако је најмање 51 посто сувласничких удела, односно карата на поморском броду у својини правних лица са седиштем у Републици Србији, односно физичких лица који су домаћи држављани са пребивалиштем у Републици Србији.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на упис непокретне платформе и поморског техничког пловног објекта у одговарајући уписник.

Бродови који могу да буду уписани у Међународни уписник поморских бродова

Члан 44.

Упис поморског брода у Међународни уписник поморских бродова може бити трајни и привремени.

Члан 45.

У Међународни уписник поморских бродова трајно може да буде уписан:

1) поморски брод чији је власник правно лице са седиштем у Републици Србији, односно физичко лице које је домаћи држављанин са пребивалиштем у Републици Србији;

2) поморски брод чији је власник правно лице са седиштем у држави чланици Европске уније и ЕЕП, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕП, ако је компанија тог брода правно лице са седиштем у Републици Србији или држављанин Републике Србије који има пребивалиште у Републици Србији, под условом да се са захтевом домаће компаније за упис тог брода у уписник бродова сагласи његов власник;

3) поморски брод чији је власник и компанија правно лице основано према прописима и са седиштем у држави чланици Европске уније и ЕЕП, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕП које има пребивалиште у држави чланици Европске уније и ЕЕП, под условом да је поморски брод под контролом огранка тог страног правног лица, регистрованог у Републици Србији, преко кога правно лице обавља делатност у Републици Србији;

4) поморски брод чији је власник страног правно лице које нема седиште у Републици Србији или држави чланици Европске уније и ЕЕП, које достави оверену копију доказа да је регистровано у тој земљи, под условом да управљање бродом у погледу безбедног рада брода и спречавање загађења морске средине у складу са одредбама ISM Правилника пренесе на домаћу компанију или компанију заједнице која има огранак у Републици Србији и које овласти заступника друштва са седиштем или пребивалиштем у Републици Србији у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва да га заступа пред надлежним домаћим органима;

5) поморски брод који се налази у сусвојини, ако је најмање 51 посто сувласничких удела, односно карата на поморском броду у својини правних лица са седиштем у Републици Србији, односно физичких лица који су домаћи држављани са пребивалиштем у Републици Србији.

Пренос управљања бродом у погледу безбедног рада брода и спречавање загађења морске средине из става 1. тачка 4) овог члана, врши се издавањем домаћој компанији, односно компанији заједнице исправе о усаглашености (DOC), као и њеним навођењем у сведочанству о управљању безбедношћу бродом (SMC), у складу са ISM Правилником.

Пренос управљања бродом из става 2. овог члана доказује се споразумом закљученим између страног правног лица и домаће компаније или компаније заједнице.

Назив и седиште заступника страног правног лица из става 1. тачка 4) овог члана, доставља се у писаној форми регистратору уписника поморских бродова који те податке уноси у уписник.

Заступник друштва из става 1. тачка 4) овог члана не сноси одговорност за радње или пропусте лица које заступа.

Ако поморски брод чији је власник правно лице са седиштем у Републици Србији, односно физичко лице које је домаћи држављанин са пребивалиштем у Републици Србији, није уписан у уписник поморских бродова друге државе, власник брода дужан је да поднесе предлог, односно пријаву за упис у један од домаћих уписник поморских бродова.

Члан 46.

У Међународни уписник поморских бродова не може да буде уписан:

- 1) путнички брод који одржава редовне линије у оквиру Европске уније или редовне међународне линије;
- 2) рибарски брод.

Одредбе става 1. овог члана, примењују се и на привремени упис у Међународни уписник поморских бродова.

Привремени упис у Међународни уписник поморских бродова

Члан 47.

У Међународни уписник поморских бродова привремено може да буде уписан поморски брод чији је купац по основу закљученог bareboat чартера домаће правно лице које испуњава услове из члана 45. став 1. тач. 1) и 5) овог закона, као и страном правно лице које испуњава услове из члана 45. став 1. тач. 2), 3) и 4) овог закона.

Ако се поморски брод налази у сусвојини, предлог за привремени упис поморског брода у Међународни уписник поморских бродова може да поднесе један сувласник који је овлашћен од стране свих осталих сувласника за подношење предлога.

Привремени упис поморског брода у Међународни уписник поморских бродова (у даљем тексту: привремени упис поморског брода) дозволиће се ако право државе чију заставу поморски брод вије (у даљем тексту: прва држава уписа) дозвољава привремени испис поморских бродова под својом заставом.

Привремени упис поморског брода врши се на период до пет година.

Министарство може на захтев уговорних страна продужити привремени упис поморског брода на период од још пет година, а по истеку тог рока привремени упис се може продужити на период које уговорне стране споразумно утврде.

О привременом упису поморског брода регистратор уписника ће о томе обавестити надлежни орган прве државе уписа.

У случају привременог уписа поморског брода, регистратор уписника ће унети забележбу која упућује на прву државу уписа.

По истеку периода за привремени упис поморског брода из ст. 4. и 5. овог члана, поморски брод се брише из међународног уписника поморских бродова и поново уписује у уписник прве државе уписа.

Члан 48.

У случају привременог уписа поморског брода, поморски брод задржава име добијено у првој држави уписа које не сме бити исто као име поморског брода који је већ уписан у један од домаћих уписника поморских бродова.

Ако у току трајања bareboat чартера закупац по основу bareboat чартера поднесе захтев за промену имена, министарство ће донети решења о одређивању новог имена под условом да закупац по основу bareboat чартера уз захтев за промену имена достави писмену сагласност власника поморског брода и хипотекарних поверилаца.

Министарство ће о промени имена из става 2. овог члана обавестити надлежни орган прве државе уписа.

На пренос својине на броду, признавање поморских привилегија, хипотека и других правних терета на броду који је привремено уписан у Међународни уписник поморских бродова примењује се право државе из чијег уписника се брод привремено исписује.

Правни терети који настану у току трајања bareboat чартера уписују се у уписник прве државе уписа.

О правним теретима и преносу својине из става 4. овог члана, унеће се забележба у посебну страну за привремени упис поморских бродова.

Члан 49.

У случају привременог уписа поморског брода, министарство ће поморском броду издати сведочанство о привременом упису поморског брода по основу bareboat чартера, које има исту садржину као уписни лист.

Уколико поморски брод има важећа сведочанства издата од стране прве државе уписа или признате организације овлашћене од стране прве државе уписа у складу са одредбама SOLAS Конвенције, Међународне конвенције о теретним линијама, Међународне конвенције о баждарењу бродова, Међународне конвенције о спречавању загађења са бродова (у даљем тексту: MARPOL Конвенција) и других међународних конвенција усвојених од стране Међународне поморске организације чији је Република Србија страна уговорница (у даљем тексту: важећа сведочанства), домаћа сведочанства издаће се на бази важећих сведочанстава без обавезе вршења техничког надзора над тим поморским бродом.

Промене на поморском броду које се изврше током трајања његовог привременог уписа у Међународном уписнику поморских бродова, а које утичу на баждарске податке или врсту брода, врше се у складу са одредбама закона којим се уређује поморска пловидба и техничких правила донетих на основу тог закона.

О променама из става 3. овог члана министарство обавештава надлежни орган прве државе уписа.

Привремени испис из Међународног уписника поморских бродова

Члан 50.

Привремени испис поморског брода из Међународног уписника поморских бродова министарство ће дозволити за поморске бродове који су трајно уписани у Међународни уписник поморских бродова.

Привремени испис поморског брода из Међународног уписника поморских бродова дозволиће се ако је поморски брод узело у закуп по основу bareboat чартера страном физичком или правном лице са пребивалиштем, односно седиштем у држави чије законодавство дозвољава привремени упис поморског брода у страни уписник по основу bareboat чартера.

Током трајања привременог исписа поморског брода из Међународног уписника поморских бродова, поморски брод вије заставу државе у чији је уписник поморских бродова привремено уписан.

У случају привременог исписа поморског брода из Међународног уписника поморских бродова министарство издаје сагласност за привремени упис у уписник друге државе.

У случају да се поморски брод привремено исписује из Међународног уписника поморских бродова, регистратор уписника ће у Међународни уписник поморских бродова унети забележбу која упућује на државу у чији уписник је поморски брод привремено уписан.

На пренос својине на броду, признавање поморских привилегија, хипотека и других терета на поморском броду који је привремено исписан из Међународног уписника поморских бродова, примењује се домаће право.

Посада поморских бродова уписаних у Национални уписник поморских бродова

Члан 51.

На поморским бродовима уписаним у Национални уписник поморских бродова заповедник и најмање 50 посто чланова посаде морају да буду домаћи држављани или држављани једне од државе чланице Европске уније и ЕЕП, који имају пребивалиште у Републици Србији или држави чланици Европске уније и ЕЕП.

Посада поморских бродова уписаних у Међународни уписник поморских бродова

Члан 52.

На поморским бродовима уписаним у Међународни уписник поморских бродова заповедник или први официр, као и управитељ машине или други официр машине морају да буду домаћи држављани или држављани једне од државе чланице Европске уније и ЕЕП, док остали чланови посаде могу бити лица без обзира на њихово држављанство.

Члан 53.

Колективни уговор којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа чланова посаде на поморским бродовима уписаним у Међународни уписник поморских бродова (у даљем тексту: колективни уговор), закључен између послодавца, односно удружења послодавца и домаћег репрезентативног синдиката поморца, примењује се само на поморце који су домаћи држављани који имају пребивалиште на територији Републике Србије, као и на поморце који су држављани једне од држава чланица Европске уније и ЕЕП или друге државе који у складу са међународним споразумима чија је Република Србија страна уговорница уживају иста права, обавезе и одговорности као и домаћи држављани.

Ако колективни уговор из става 1. овог члана није закључен, права, обавезе и одговорности из радног односа помораца уређују се појединачним уговором о раду.

Колективни уговор из става 1. овог члана, односно уговор о раду из става 2. овог члана, морају да буду у складу са законом којим се уређује поморска пловидба у делу којим се уређују зарада и друга права по основу рада помораца и законом којим се уређује област рада.

На права, обавезе и одговорности помораца из става 1. овог члана по основу обавезног социјалног осигурања примењују се одредбе закона којима се уређује обавезно социјално осигурање и финансирање обавезног социјалног осигурања.

Колективни уговор закључен између домаћег послодавца, односно удружења послодаваца и страног синдиката помораца, којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа чланова посаде који раде на поморским бродовима уписаним у Међународни уписник поморских бродова, примењује се само на поморце који су држављани државе у којој је тај синдикат основан и који су чланови тог синдиката, под условом да нису чланови и другог синдиката са којим је закључен колективни уговор из става 1. овог члана.

Ако колективни уговор из става 5. овог члана није закључен, права, обавезе и одговорности из радног односа помораца који нису држављани Републике Србије или држављани једне од државе чланице Европске уније и ЕЕП уређују се појединачним уговором о раду.

Одредбе колективног уговора из става 5. овог члана, односно уговора о раду из става 6. овог члана, морају да буду у складу са одредбама Међународне конвенције о раду помораца и других међународних конвенција усвојених од стране Међународне организације рада чија је Република Србија страна уговорница.

Зарада која се остварује по основу уговора о раду из става 6. овог члана, не може да буде мања од износа зараде која је утврђена стандардним ITF уговором.

За поморце који нису држављани Републике Србије или држављани једне од државе чланице Европске уније и ЕЕП, послодавац је дужан да има полису осигурања за случај смрти и дуготрајне неспособности за рад услед болести или повреде на раду, чији износ не може да буде мањи од износа који је утврђен стандардним ITF уговором.

Решавање међусобних радних спорова између чланова посаде поморског брода уписаног у Међународни уписник поморских бродова који нису домаћи држављани или држављани једне од држава чланица ЕУ или ЕЕП и бродара, врши се пред домаћим судом или другим надлежним органима и организацијама, применом домаћег радног права, односно прописа којима се уређује мирно решавање радних спорова, осим ако је уговором о раду предвиђена надлежност суда друге државе.

Члан 54.

Поморци који су запослени на поморском броду уписаном у Међународни уписник поморских бродова који нису домаћи држављани морају да имају оверу овлашћења којом се потврђује признавање овлашћења о оспособљености, односно посебној оспособљености чланова посаде бродова која су издата од стране државе чланице Европске уније или ЕЕП, односно треће државе у складу са законом којим се уређује поморска пловидба.

Уписници јахти, чамаца и плутајућих објеката

Члан 55.

У уписнике јахти, чамаца или плутајућих објеката могу да буду уписани:

1) јахта, чамац или плутајући објекат чији је власник домаће правно или физичко лице, односно правно лице са седиштем у држави чланици Европске уније и ЕЕП или физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕП;

2) јахта, чамац или плутајући објекат чији је власник страно правно или физичко лице.

Јахта, чамац и плутајући објект чији је власник домаће правно или физичко лице уписују се у уписнике јахти, чамаца и плутајућих објеката које води лучка капетанија, на чијем је подручју седиште, односно пребивалиште правног лица или физичког лица власника јахте, чамаца, односно плутајућег објекта.

Јахта, чамац и плутајући објект чији је власник страно правно или физичко лице уписује се у уписнике јахти, чамаца и плутајућих објеката лучке капетаније на чијем се подручју јахта, чамац или плутајући објекат стално или претежно задржава или плови.

Власник јахте, чамаца или плутајућег објекта који нема седиште, односно пребивалиште у Републици Србији, дужан је да овласти домаће правно лице или држављанина Републике Србије са седиштем, односно пребивалиштем у Републици Србији да их за време одсутности заступају пред надлежним домаћим органима.

Уписници пловила у градњи

Члан 56.

У уписнике пловила у градњи може се, на предлог власника брода, односно јахте, уписати брод, односно јахта која се гради у домаћем бродоградилишту.

Одредбе става 1. овог члана сходно се примењују и на уписнике чамаца и плутајућих објеката у градњи.

Део четврти

І. ПОСТУПАК УПИСА У УПИСНИК БРОДОВА

Члан 57.

Одредбе овог закона којима се уређује поступак уписа и брисања бродова и пловила у градњи, као и одредбе којима се уређују правни лекови, односе се и на јахте ако овим законом није другачије одређено.

Надлежност за доношење решења

Члан 58.

Упис брода у уписник бродова врши се на основу решења надлежне лучке капетаније, односно министарства (у даљем тексту: орган који води уписник), осим оних који су овим законом стављени у надлежност суда.

Решење о првом упису, решење о упису у лист А, лист Б и лист Ц улошка главне књиге уписника бродова, решење о брисању брода и решење о поновном упису брода у одговарајући домаћи уписник бродова доноси орган који води уписник.

Решење којим се условно признаје право странци на пренос уписа брода унутрашње пловидбе из уписника бродова унутрашње пловидбе који води једна лучка капетанија у уписник бродова унутрашње пловидбе који води друга лучка капетанија (гарантни акт) доноси лучка капетанија која води уписник бродова унутрашње пловидбе у који је брод уписан.

Решење о преносу уписа брода унутрашње пловидбе у други уписник бродова унутрашње пловидбе који се води у Републици Србији доноси лучка капетанија која води уписник бродова унутрашње пловидбе у који брод унутрашње пловидбе треба да се упише.

Решења из ст. 1. до 4. овог члана која су издата супротно одредбама овог закона ништава су.

Права које се уписују у уписнике бродова

Члан 59.

У уписник бродова могу се уписати: стварна права, закуп брода, бродарски уговор на време за цео брод (time charter), као и право прече куповине.

Упис права на броду у градњи или брода који ће се градити у уписник бродова у градњи дозвољен је после потписивања уговора о градњи тачно одређеног брода или после изјаве бродоградитеља да је одлучио да гради такав брод за свој рачун.

На захтев подносиоца предлога или пријаве, у уписник бродова у градњи уписује се право својине и хипотека на броду у градњи или броду који ће се градити.

Права уписана на броду у градњи могу обухватити само материјал, машине и апарате који се налазе на подручју бродоградилшта и посебно су индивидуализирани ознакама или на други начин, а одређени су да буду уграђени у брод у градњи.

Орган који води уписник неће дозволити брисање права из става 3. овог члана без писмене сагласности ималаца тих права, осим у случају принудне продаје.

Члан 60.

Ако уз пријаву за упис у лист Б улошка главне књиге уписника бродова подносилац пријаве не поднесе исправе на основу којих се несумњиво доказује право својине на броду, орган који води уписник бродова ће прекинути поступак и закључком наложити подносиоцу пријаве да у циљу решавања питања права својине на броду покрене поступак за утврђивање права својине на броду пред надлежним судом и одредити му рок у коме је дужан да покрене тај поступак и да о томе приложи доказ.

Ако подносилац пријаве не поднесе у одређеном року доказ да је покренуо поступак из става 1. овог члана сматраће се да је одустао од поднете пријаве, а орган који води уписник ће обуставити поступак уписа.

Поступак уписа у лист Б улошка главне књиге уписника бродова који је прекинут због решавања питања права својине на броду пред надлежним судом наставиће се након правоснажног одлучивања о том питању.

Врсте уписа

Члан 61.

Уписи на основу овог закона су:

- 1) први упис у уписник бродова - којим се у домаћи уписник уписује брод који до тада није био уписан у домаћи уписник бродова;
- 2) упис у лист А - којим се у лист А улошка главне књиге уписника бродова уписују подаци о идентификацији брода и његовим техничким карактеристикама;
- 3) укњижба - којом се уписивање, пренос, ограничење или престанак права уписује без посебног оправдања (безусловно уписивање права или безусловно брисање);
- 4) предбележба - којом се уписивање, пренос, ограничење или престанак права уписује под условом накнадног оправдања (условно уписивање права или условно брисање);
- 5) забележба - којом се евидентирају лични односи од важности за својину на имовини или друге чињенице чијом забележбом настају одређена правна дејства;
- 6) пренос уписа брода унутрашње пловидбе - којим се брод унутрашње пловидбе уписује у други домаћи уписник бродова унутрашње пловидбе;
- 7) пренос уписа поморског брода који је уписан у уписник поморских бродова једне од држава чланица Европске уније - којим се поморски брод који је био уписан у уписник поморских бродова једне од држава чланица Европске уније уписује у један од домаћих уписника поморских бродова;
- 8) брисање брода - којим се брод брише из домаћег уписника бродова;
- 9) поновни упис брода - којим се брод поново уписује у домаћи уписник бродова;
- 10) привремени упис поморског брода у Међународни уписник поморских бродова - којим се поморски брод по основу bareboat чартера привремено уписује у Међународни уписник поморских бродова;
- 11) привремени испис поморског брода из Међународног уписника поморских бродова - којим се поморски брод који је трајно уписан у Међународни уписник поморских бродова привремено исписује из Међународног уписника поморских бродова по основу bareboat чартера;
- 12) поновни упис привремено исписаног поморског брода - којим се поморски брод који је привремено исписан из Међународног уписника поморских бродова поново уписује у Међународни уписник поморских бродова.

Члан 62.

Упис у уписник бродова врши се са даном доношења решења којим је упис дозвољен, уз упис по службеној дужности забележбе ради чињења видљивим да решење о упису није коначно.

Упис у уписник бродова врши се и на основу другостепеног решења којим се дозвољава упис или на основу судске одлуке из управног спора, даном пријема другостепеног решења, односно судске одлуке.

Под уписом из става 2. овог члана подразумева се брисање уписа извршених на основу првостепеног решења које је поништено.

Ако се према стању уписа у уписнику бродова решење о упису не може спровести, упис се може спровести само на основу новог решења којим се предходно решење исправља или преиначује.

Пријаве и предлози

Члан 63.

Решење о упису брода у уписник бродова доноси се на основу пријаве или предлога овлашћене странке ако овим законом није друкчије одређено.

Пријаве и предлози из става 1. овог члана подносе се органу који води уписник бродова у који је брод уписан или треба да буде уписан.

Члан 64.

Пријаве и предлози за упис брода у уписник бродова подносе се органу који води уписник, и то један примерак за орган који води уписник и по један примерак за странке којима се решење о упису брода мора доставити.

Ако пријава или предлог није поднесен у довољном броју примерака, орган из става 1. овог члана позваће подносиоца да то учини у одређеном року. Ако подносилац не поступи по овом налогу, орган из става 1. овог члана ће одредити да се поднесак препише на трошак подносиоца.

Члан 65.

Када је поднесак везан за рок одређен одредбама овог закона о поступку за уписивање у уписнике бродова, поднесак је предат у року само ако пре истека рока стигне органу који води уписник бродова.

Рокови одређени одредбама овог закона о поступку уписивања у уписник бродова, осим рокова за оправдање предбележбе из чл. 122. и 124. овог закона и рока за подношење изворне исправе из члана 87. овог закона или превода из члана 88. овог закона не могу се продужити.

Због пропуштања рокова одређених овим законом у поступку уписивања у уписник бродова не може се извршити повраћај у пређашње стање.

Члан 66.

За први упис брода, за упис промена које се уписују у лист А улошка главне књиге уписника бродова, као и за упис промена услед којих се брод брише из уписника бродова подноси се писмена пријава.

За остале уписе подноси се писмени предлог.

Члан 67.

У пријави или предлогу за упис брода у уписник бродова треба навести орган који води уписник коме се предлог, односно пријава подноси, лично име и пребивалиште, односно назив и седиште подносиоца предлога, односно пријаве и оних лица којима треба да се достави решење о упису, као и име, односно ознака брода на који се упис односи.

У предлогу, односно пријави треба навести све што се мора уписати у уписник.

Предлог за укњижбу садржи прећутно и предлог за предбележбу, ако предлагач предбележбе то није изричито искључио.

Једним предлогом може се тражити више уписа на основу једне исправе, као и упис једног истог права у више уложака или упис више права у један уложак.

Члан 68.

Пријава или предлог за упис бродова у уписник бродова мора да садржи све податке који се уписују у уписник бродова.

Уз пријаву из става 1. овог члана морају се приложити исправе којима се доказују подаци који се уписују у уписник бродова.

Члан 69.

Предлогу који подноси законски заступник неког лица за упис стицања, преношења, ограничавања или престанка уписаних права на бродовима мора се приложити одобрење надлежног органа старатељства, кад је такво одобрење потребно.

Члан 70.

Упис у лист А улошка главне књиге уписника бродова, укњижбе и предбележбе могу се дозволити само на основу исправа састављених у облику прописаном за њихову ваљаност.

Називи, односно лична имена лица која учествују у правном послу наведеном у исправу на основу које се врши упис морају бити тачно наведена.

У исправу из става 2. овог члана мора бити наведено и место где је исправа састављена и датум кад је састављена.

У исправама о стицању, преношењу, ограничавању и престанку права својине и хипотеке мора бити наведен и ваљан правни основ.

Исправе на основу којих се врши упис у уписник бродова не могу да имају такве видљиве недостатке који слабе њихову веродостојност, а ако се састоје из више листова, они морају да буду ушивени тако да се ниједан лист не може уметнути.

Члан 71.

Исправе на основу којих се врше уписи у лист Б и лист Ц улошка главне књиге уписника бродова морају се приложити у оригиналу, а остале исправе могу се приложити и у овереном препису.

Од сваке исправе из става 1. овог члана прилаже се и по један неоверени препис или фотокопија за збирку исправа. Водитељ уписника бродова потврдиће да се овај препис или фотокопија слаже са оригиналом.

Ако се оригинал исправе налази у службеним списима или на чувању код органа која води уписник бродова или ако је приложен уз већ поднесени предлог, односно пријаву довољно је поднети препис или фотокопију у два примерка и навести где се оригинал налази.

Ако се оригинал исправе не може одмах поднети због тога што се налази код неког другог органа или суда то треба у предлогу, односно пријави навести

и приложити препис или фотокопију, снабдевену потврдом надлежног органа да се препис, односно фотокопија слаже са оригиналом, као и један неоверени препис или фотокопију исправе.

Члан 72.

Предлог за привремени упис поморског брода подноси bareboat чартерер.

Уз предлог мора да се приложи следеће исправе:

1) оригинал или оверена копија bareboat чартера, потписаног од обе уговорне стране и овереног од стране органа надлежног за оверу потписа;

2) потврда о држављанству и пребивалишту ако је bareboat чартерер физичко лице, односно оверену копију доказа о регистрацији за обављање привредне делатности ако је bareboat чартерер правно лице, као и назив и седиште, односно име, презиме и пребивалиште уговорних страна;

3) оверена копија извода из уписника прве државе уписа којим се доказује право својине власника на броду;

4) писмена сагласност власника брода за привремени упис поморског брода од стране bareboat чартерера, оверену од стране органа надлежног за оверу потписа;

5) оверена копија извода из уписника прве државе уписа о уписаним хипотекама и другим правним теретима на поморском броду;

6) писмени пристанак свих повериоца хипотека и других правних терета на поморском броду који се привремено уписује у Међународни уписник поморских бродова, оверен од стране органа надлежног за оверу потписа;

7) потврде издате од стране надлежног органа прве државе уписа којима се потврђује да право прве државе уписа дозвољава привремени испис поморског брода по основу bareboat чартера, да поморски брод није привремено уписан у неки други уписник по основу bareboat чартера, као и да брод нема право да вије заставу те државе током трајања bareboat чартера;

8) доказ о привременом испису из уписника прве државе уписа у погледу државне припадности брода;

9) дозвола за привремени упис поморског брода у домаћи уписник поморских бродова, издата од стране надлежног органа прве државе уписа;

10) ако је купац по основу bareboat чартера страном правно лице, пуномоћје дато домаћем заступнику друштва за заступање пред надлежним домаћим органима, као и споразум из члана 45. став 3. овог закона;

11) исправа о класи поморског брода, исправа о способности брода за пловидбу, сведочанство о баждарењу, као и сведочанство о сигурности радио-телеграфског уређаја, односно радио-телефонског уређаја у зависности од врсте поморског брода, издате од стране признате организације или надлежног органа прве државе уписа, као и оверена копија извода из уписника прве државе уписа о техничким карактеристикама и имену, односно ознаци поморског брода који се привремено уписује.

Члан 73.

Предлог за привремени испис поморског брода подноси власник поморског брода.

Уз предлог мора да се приложи:

- 1) оригинал или оверена копија bareboat чартера, потписаног од обе уговорне стране и овереног од стране органа надлежног за оверу потписа;
- 2) ако у bareboat чартеру није посебно назначено, назначење уговореног времена трајања bareboat чартера;
- 3) назив и седиште, односно име, презиме и адреса, односно пребивалиште уговорних страна;
- 4) име, односно ознака поморског брода који се привремено исписује;
- 5) писмени пристапак свих повериоца хипотека и других правних терета на поморском броду који се привремено исписује, оверен од стране органа надлежног за оверу потписа.

Члан 74.

Уз исправе састављене на страном језику мора да се приложи оверени превод на српском језику.

Поступак уписа

Члан 75.

У поступку уписивања у уписник бродова на питања која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона којима се уређује управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 76.

У поступку уписивања брода у уписник бродова странка је лице у чију корист се тражи упис, као и сва друга лица чија су права уписана у уписник, односно лица која ради заштите својих права или правних интереса имају право да учествују у поступку.

Члан 77.

У поступку уписивања у уписник бродова орган који води уписник бродова доноси одлуке у облику решења када одлучује о праву или обавези одређене странке, док закључком одлучује о питањима која се тичу поступка, а која се не решавају решењем.

Упис у уписник бродова садржи текст решења о упису.

Члан 78.

Саслушање странака и осталих учесника у поступку уписивања у уписник бродова може да се врши усмено или путем писмене изјаве.

Када мора да се саслуша више лица, поједина од њих могу да се саслушају и у одсуству осталих.

Члан 79.

О усменим радњама предузетим у току поступка уписивања у уписник бродова саставља се записник.

О мање важним изјавама или обавештењима може да се уместо записника састави само службена белешка на спису.

Члан 80.

У поступку уписивања у уписник бродова свака странка сноси своје трошкове.

Члан 81.

За одлучивање органа који води уписник бродова о пријави или предлогу меродаван је тренутак када је пријава или предлог стигао органу који води уписник бродова.

Члан 82.

Пријаву или предлог којим се тражи упис у уписник бродова регистратор уписника бродова уписује у дневник уписника бродова, назначујући на њему дан, сат и минут када му је пријава или предлог стигао.

Регистратор уписника дужан је да у уложку уписника бродова у који је брод уписан, ако је уложак већ отворен, евидентира да је поднета пријава или предлог за упис, назначујући оловком број под којим је поднесак уписан у дневник уписника бродова.

Ако уложак још није отворен, одмах после пријема пријаве или предлога за први упис брода у уписник, отвара се уложак у који се оловком назначује број под којим је поднесак уписан у дневник уписника бродова, име, односно ознака брода, као и бројеви свих каснијих пријава или предлога који стигну док се не изврши упис брода или док решење о одбијању уписа брода у уписник не постане коначно.

Уложак за први упис брода у уписник бродова неће се отворати ако је пријава или предлог потпуно неразумљив или неодређен.

Члан 83.

Предлог за пренос уписа брода унутрашње пловидбе у уписник бродова унутрашње пловидбе који води друга лучка капетанија подноси се лучкој капетанији код које је брод унутрашње пловидбе уписан.

Уз предлог из става 1. овог члана морају да се приложе исправе којима се доказује да постоје претпоставке за пренос уписа брода из става 1. овог члана.

Када лучка капетанија у чији је уписник брод унутрашње пловидбе уписан прими предлог за пренос уписа брода унутрашње пловидбе у уписник бродова унутрашње пловидбе друге лучке капетаније, донеће решење којим условно признаје право странци на пренос уписа брода унутрашње пловидбе у уписник бродова унутрашње пловидбе који води друга лучка капетанија (гарантни акт) и исто, са изводом из уписника бродова и исправама из става 2. овог члана, упућује лучкој капетанији у чији уписник бродова унутрашње пловидбе се преноси упис.

Када лучка капетанија у чији уписник брод унутрашње пловидбе треба да се упише на основу решења и исправа из става 3. овог члана, донесе решење о преносу уписа брода унутрашње пловидбе, решење о томе доставиће лучкој капетанији у чијем је уписнику брод унутрашње пловидбе до тада био уписан ради брисања.

Лучка капетанија из чијег се уписника бродова унутрашње пловидбе брод брише, спровешће упис брисања брода унутрашње пловидбе из свог уписника и лучкој капетанији у чији се уписник брод унутрашње пловидбе

уписује послаће збирку исправа која се односи на брод унутрашње пловидбе који је брисан из уписника.

Решење из става 3. овог члана не обавезује лучку капетанију у чији је уписник брод уписан ако лучка капетанија у чији уписник брод унутрашње пловидбе треба да се упише оправдано одбије упис.

Лучка капетанија ће дозволити пренос уписа брода унутрашње пловидбе из једног уписника бродова унутрашње пловидбе у други уписник бродова унутрашње пловидбе на основу исправе којом се доказује да ће брод променити луку уписа и да ће се уписати у луци која се налази на подручју лучке капетаније која води уписник бродова унутрашње пловидбе у који је брод унутрашње пловидбе уписан.

Одредбе овог члана сходно ће се примењивати и на случај када је поднет предлог за пренос брода унутрашње пловидбе из једног уписника у други уписник који се води код исте лучке капетаније.

Члан 84.

Орган који води уписник бродова на основу предлога или пријаве и њених прилога дозволиће упис у уписник бродова када:

1) из уписника бродова у погледу брода или права на броду не произлази никаква сметња за тражени упис, односно код пријаве или предлога за први упис брода у уписник бродова, ако су испуњени услови из чл. 41, 42, 43, 45, 47, 55. и 56. овог закона;

2) нема основане сумње о томе да је предлагач овлашћен да поднесе предлог и да су учесници на чија се права упис односи способни да располажу тим правима;

3) је тражење према садржају поднетих исправа основано;

4) исправе имају онај облик који се захтева за дозволу укњижбе, предбележбе или забележбе.

Члан 85.

Орган који води уписник бродова о пријави, односно предлогу по правилу одлучује непосредним решавањем без спровођења посебног испитног поступка.

Изузетно, када је то неопходно ради утврђивања одлучних чињеница и околности које су од значаја за решавање, или у другим случајевима прописаним законом којим се уређује управни поступак, орган који води уписник бродова спроводи посебан испитни поступак.

Члан 86.

Осим случајева предвиђених у чл. 104, 126. и 141. овог закона, орган који води уписник ће поводом сваке пријаве или предлога одлучити о самој ствари без саслушања странака и по правилу, без доношења претходне одлуке из чл. 87, 88. и 150. овог закона. Орган који води уписник је дужан да у решењу изричито наведе да ли се предлог усваја или одбија.

Ако се предлог усваја само делимично, извршиће се упис у делу у којем је предлог усвојен, а одбиће се део предлога који се не уважава.

Ако се предлог у целости или делимично одбија, у решењу ће се навести разлози због којих се предлог одбија.

Члан 87.

Орган који води уписник бродова доноси решење о упису у уписник бродова на основу оригиналних исправа.

Ако из пријаве или предлога и приложених преписа исправа произлази да би се тражењу могло удовољити да је оригинална исправа била поднета, орган који води уписник ће, ради очувања реда првенства, одредити забележбу пријаве или предлога у уписник бродова уз напомену „док стигне оригинал”.

Истовремено, орган који води уписник ће предлагачу одредити примерен рок у коме мора да поднесе оригиналну исправу, ако орган код кога се она налази по службеној дужности није дужан да је пошаље. Ако орган оригиналну исправу накнадно достави или исправа буде у одређеном року поднета решаваће се о предлогу у самој ствари.

Ако оригинална исправа у одређеном или продуженом року не буде поднета, одбациће се предлог и по службеној дужности одредиће се брисање забележбе.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, орган који води уписник бродова може, када оцени да за то постоје оправдани разлози, да допусти упис у уписник бродова на основу потврде о брисању брода из страног уписника бродова која је послата телефаксом, с тиме да се одреди рок за доставу оригиналне исправе.

Ако из предлога и приложених исправа произлази да се тражењу не би могло удовољити и кад би изворна исправа била приложена орган који води уписник бродова ће предлог одбити.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на пријаве за први упис брода или пловила у градњи.

Члан 88.

Ако уз пријаву или предлог није приложен превод исправе која је састављена на страном језику, а из поднеска не произилази да тражење треба одбити, орган који води уписник бродова ће ради очувања реда првенства односног права одредити забележбу предлога, односно пријаве у уписнику уз напомену „док стигне превод”.

Орган који води уписник ће истовремено одредити предлагачу примерен рок у коме мора да поднесе превод поднеска.

Ако превод буде поднесен у одређеном или у продуженом року, решаваће се о предлогу у самој ствари, у противном - пријава или предлог одбациће се и по службеној дужности одредиће се брисање забележбе.

Члан 89.

Орган који води уписник бродова не може дозволити да се у уписник бродова упише више или нешто друго што странка није тражила, иако би према поднесеним исправама била овлашћена да тражи више или нешто друго.

Ако је предложена само предбележба не може се одредити укњижба иако постоје претпоставке за укњижбу.

Члан 90.

Ако из исправа произилази да је лицу које стиче књижно право дата дозвола за укњижбу, али да су му истовремено наметнута ограничења у погледу располагања стеченим правом или да су му наметнуте обавезе у

погледу којих је уговорена истовремена укњижба у корист одређених лица, тражени упис се неће дозволити ако истовремено не буде предложена и укњижба или - према томе каква је исправа - предбележба уговорених ограничења или обавеза.

Предлог за истовремени упис међусобних права и обавеза може да поднесе свака странка.

Члан 91.

Решење којим се дозвољава упис у уписник бродова мора да садржи:

1) назначење улошка у коме се упис мора извршити и име, ознаку, ENI број, односно ИМО број брода на који се упис односи;

2) назив и седиште, односно име и пребивалиште лица у чију корист ће се упис извршити, брод или право на броду на коме ће се упис извршити, податке о уписаном претходнику, назначење исправа на основу којих се упис дозвољава, врсту уписа који ће се извршити и битни садржај права које се уписује, и то речима које треба да буду уписане у уписник бродова.

Ако се садржина права које се уписује не може укратко изразити може се извршити позивање на тачно означена места у исправама на основу којих је одређен упис, и то са дејством као да су та места уписана у главну књигу.

Решење којим се одређује упис брода у уписник бродова мора да садржи све податке који морају да се упишу у лист А, и то речима којима су ти подаци наведени у претходном решењу органа који води уписник бродова.

Члан 92.

Ако орган који води уписник бродова одбије предлог за укњижбу или предбележбу или за први упис брода у уписник бродова или за забележбу првенственог реда или извршење дозвољеног уписа, решењем ће одредити упис забележбе одбијања тих захтева. На исти начин поступиће и ако одбије предлог за дозволу продаје ради наплате потраживања за које заложно право није укњижено.

Забележба се неће уписати:

1) ако из предлога и из његових прилога не може да се утврди о ком се броду или праву за које се захтева упис ради, или ако брод или право нису уписани у назначени уписник бродова, или ако поводом пријаве или предлога за први упис није отворен уложак за упис;

2) ако право својине, односно неко друго право на броду нису уписани у корист лица против којег се према садржају исправе може спровести укњижба или предбележба.

Упис забележбе наводи се на решењу.

Члан 93.

Када орган који води уписник бродова утврди да је решење којим се одбија упис из члана 92. овог закона постало правоснажно зато што жалба није поднета, донеће, по службеној дужности, решење о брисању забележбе одбијања уписа и о томе ће обавестити странке.

Члан 94.

Решење о упису спроводи регистратор уписника бродова у који се брод уписује, а ако се ради о првом упису – регистратор уписника бродова у који брод треба да се упише.

После спроведеног уписа у уписник бродова, односно пловила у градњи регистратор у уписнику потписује да је спровео упис.

Члан 95.

Сваки упис, осим уписа у лист А о техничким подацима, мора да садржи:

- 1) датум кад је предлог примљен и број дневника уписника бродова;
- 2) назив исправе која је основа за упис, место где је исправа састављена и датум кад је састављена;
- 3) назив органа који води уписник, број и датум његовог решења којим је дозволио упис;
- 4) врсту уписа и битну садржину права, односно чињенице која се уписује;
- 5) назив и седиште, односно име и пребивалиште лица у чију се корист врши упис.

Ако органу који води уписник бродова истовремено стигне више предлога који се односе на исти брод, код сваког уписа извршеног по тим предлозима забележиће се бројеви осталих предлога са ознаком да су стигли истовремено.

Члан 96.

Када орган који води уписник бродова донесе решење којим се одређује упис брода у уписник бродова, регистратор уписника бродова ће извршити истовремено упис брода у лист А и лист Б уписника бродова. По извршеном упису, поступиће у складу са одредбама чл. 103. и 106. овог закона.

Када орган из става 1. овог члана донесе решење којим се одбија захтев за упис брода у уписник бродова и одреди упис забележбе одбијања захтева, регистратор уписника ће извршити упис забележбе у лист А улошка отвореног у складу са чланом 82. став 3. овог закона.

Члан 97.

Решење о одбијању пријаве или предлога за упис брода у уписник бродова забележиће се у лист А улошка отвореног поводом поднесене пријаве или предлога.

Забележба из става 1. овог члана неће се уписати ако поводом пријаве или предлога није отворен нови уложак.

Члан 98.

У сваком решењу назначиће се коме се решење има доставити и коме ће орган који води уписник бродова доставити коју од исправа.

Члан 99.

Решење о предлозима и пријавама за упис у уписник бродова доставиће се подносиоцу пријаве, односно предлога и лицу на чијој се својини стиче које

право или чија се права преносе, ограничавају, оптерећују или укидају, као и лицу против кога је извршен упис забележбе у уписник бродова.

Решење којим се дозвољава потпуно или делимично брисање неког уписа доставиће се свим лицима у чију корист на уписаном праву постоје даље укњижбе или предбележбе.

Решење о укњижби или предбележби, којима се на уписаним правима трећих лица уписује хипотека или уступање права, доставиће се и власнику брода.

Члан 100.

Достављање из члана 99. овог закона врши се по одредбама закона којим се уређује управни поступак о обавезном личном достављању.

Ако странци морају да се врате оригинали исправа који су приложени они се враћају странци која их је приложила.

Члан 101.

Ваљаност уписа не може се побијати због тога што достављање није извршено уредно или није уопште извршено.

Лице које из извршеног уписа изводи за себе неко право или ослобођење од обавезе није дужно да доказује да је достављање извршено.

Члан 102.

Орган који води уписник бродова који је извршио упис брисања брода из уписника бродова издаће странци, на њен захтев, потврду о брисању.

У потврди о брисању навешће разлог брисања и решење на основу кога је брисање спроведено.

Члан 103.

На оригиналу исправе на основу које је упис извршен регистратор уписника бродова ставља потврду о извршеном упису.

У потврди из става 1. овог члана наводи се решење којим је упис био одређен и уложак у који је упис извршен.

Ако је упис био извршен на основу више исправа које су међу собом у вези, потврда се ставља на ону исправу из које право уписа непосредно произилази.

Члан 104.

У уписнику не може ништа да се брише, додаје или мења или на други начин учинити нечитљивим.

Ако се за време уписивања уочи грешка, исту ће исправити регистратор уписника бродова. Грешка учињена при уписивању мора да буде прецртана тако да остане читљива.

Грешку коју уочи по извршеном упису може да исправи регистратор уписника бродова који ће, ако би грешка имала какву правну последицу, саслушати учеснике.

Покретање поступка из става 3. овог члана забележиће се на листу на коме је извршен погрешан упис. Ова забележба не спречава исправљање грешке приликом каснијих уписа.

Када закључак у вези са исправком грешке из става 3. овог члана постане коначан забележба се брише по службеној дужности.

Исправке погрешних уписа морају да имају датум, потпис регистратора уписника бродова и печат органа који води уписник бродова.

Члан 105.

Решење о брисању брода из уписника бродова, као и забележба одбијања захтева за брисање брода из уписника бродова, уписују се у лист А уписника бродова.

Када решење о брисању брода из уписника бродова постане коначно регистратор уписника бродова преко сваке странице улошка главне књиге уписника бродова повлачи две унакрсне линије и једну водоравну линију на свакој страници испод свих уписа, с тим што се поједини уписи не прецртавају.

Регистратор уписника поступиће у складу са одредбама става 2. овог члана након што решење о одбијању предлога или пријаве за први упис брода у уписник бродова из члана 92. став 1. овог закона постане коначно.

Члан 106.

По извршеном упису, орган који води уписник бродова вратиће странци оригинале исправа, ако је уз пријаву или предлог приложена оверена копија тих исправа. У супротном, оригинали исправа задржаће се у збирци исправа, а орган који води уписник бродова ће обавестити странку да у одређеном року може те исправе да узме, ако поднесе оверене копије. Орган који води уписник бродова може и сам да направи те копије о трошку странке.

Ако орган из става 1. овог члана упис врши на основу решења суда, поступиће са исправама према том решењу.

У погледу преписа потребних за збирку исправа поступиће се по одредбама става 1. овог члана.

Први упис брода у уписник бродова

Члан 107.

Први упис брода у уписник бродова дозволиће орган који води уписник бродова ако су уз пријаву за први упис брода приложене следеће исправе:

- 1) исправа којом се доказује право својине на броду;
- 2) извод из судског регистра, односно друга исправа којом се доказује ко је власник брода, односно да су испуњени услови за упис брода у одговарајући уписник бродова;
- 3) решење о одређивању имена, односно ознаке брода и луке уписа брода, као и ENI броја за бродове унутрашње пловидбе;
- 4) сведочанство о баждарењу;
- 5) сведочанство о способности за пловидбу брода унутрашње пловидбе;
- 6) исправа о техничким подацима поморског брода ради његовог уписа у уписник бродова коју издаје призната организација, са исправама да је поморски брод технички прихватљив за упис у одговарајући уписник поморских бродова;

7) решење којим се одређује позивни знак поморског брода према Међународном сигналном кодексу, ако поморски брод мора да има такав знак, односно MMSI број, као и IMO број поморског брода;

8) исправе којима се доказују други подаци који се уносе у лист А улошка главне књиге уписника бродова;

9) потврда органа који води страни уписник бродова да је брод брисан у том уписнику, ако се тај брод преноси из страног уписника у домаћи уписник бродова;

10) писана изјава власника брода да преноси одговорност за управљање бродом на компанију ако власник брода није и компанија.

Ако је власник брода страно физичко или правно лице, уз пријаву морају да се приложе исправе којима се доказује право да брод буде уписан у домаћи уписник бродова, као и подаци наведени у исправама из става 1. овог члана.

У поступку издавања исправе из става 1. тачка б) овог члана, министарство ће проверити да ли поморски брод испуњава захтеве прописане одговарајућим међународним правилима и прописима и у ту сврху ће проверити записе о прегледима и друге информације који се односе на безбедност брода, а по потреби ће затражити од државе у којој је поморски брод био уписан информације о неотклоњеним недостацима или друге информације које се односе на безбедност брода.

Одредбе овог члана не примењују се на привремени упис поморских бродова у Међународни уписник поморских бродова.

Члан 108.

Први упис пловила у градњи дозволиће лучка капетанија која води уписник пловила у градњи у који пловило у градњи треба да се упише, ако су у пријаву за први упис приложене следеће исправе:

- 1) исправа којом се доказује право својине на пловилу у градњи;
- 2) потврда бродоградилшта о техничким подацима који се уписују у лист А уписника пловила у градњи, место и почетак градње;
- 3) изјава власника пловила у градњи о имену пловила у градњи, а ако пловило нема име - изјава бродоградилшта о ознаци пловила у градњи.

Члан 109.

Орган који води уписник бродова ће дозволити пренос уписа поморског брода који је уписан у уписник поморских бродова једне од држава чланица Европске уније, у домаћи уписник поморских бродова ако поморски брод испуњава следеће услове:

1) има одговарајућа сведочанства издата у складу са одредбама закона којим се уређује поморска пловидба и међународних конвенција усвојених од стране Међународне поморске организације и Међународне организације рада, као и поморску опрему која има одговарајућа типска одобрења;

2) испуњава техничке захтеве у погледу способности брода за пловидбу у складу са одредбама закона којим се уређује поморска пловидба и међународних конвенција усвојених од стране Међународне поморске организације;

3) ако му није био забрањен улазак у луке држава чланица Европске уније у складу са прописима Европске уније о вршењу инспекцијске контроле од стране лучких власти (port state control) у последње три године од тренутка подношења захтева за упис у домаћи уписник поморских бродова;

4) ако није био заустављен више од једног пута у последње три године од тренутка подношења захтева за упис у домаћи уписник поморских бродова, као последица вршења инспекцијске контроле од стране лучких власти (port state control) у луци једне од држава потписница Париског Меморандума о разумевању о контроли државе луке, усвојеног 1982. године.

Члан 110.

У случају брисања поморског брода из домаћег уписника поморских бродова и уписа тог поморског брода у уписник поморских бродова једне од држава чланица Европске уније, орган који води уписник бродова ће доставити надлежном органу државе чланице Европске уније или признатој организацији која је призната од стране те државе чланице Европске уније, следеће:

- 1) информације о техничкој исправности поморског брода;
- 2) информације о поморској опреми поморског брода;
- 3) попис техничких унапређења која су захтевана као услов за упис у домаћи уписник поморских бродова.

Информације из става 1. овог члана подразумевају сведочанства и другу документацију издату у складу са захтевима SOLAS Конвенције, Међународне конвенције о теретним линијама, Међународне конвенције о баждарењу бродова, MARPOL Конвенције и других међународних конвенција усвојених од стране Међународне поморске организације чији је Република Србија страна уговорница, као и одговарајућих међународних правилника усвојених од стране Међународне поморске организације, као и другу документацију у вези са резултатима вршења техничког надзора над поморским бродом.

Члан 111.

Пре него што дозволи пренос уписа поморског брода у један од домаћих уписника поморских бродова, орган који води уписник бродова ће преко признате организације утврдити да ли поморски брод и поморска опрема одговарају подацима садржаним у бродским сведочанствима, као и другим бродским исправама и књигама.

Ако се током техничког надзора утврде неусаглашености из става 1. овог члана и ако их власник брода не отклони у одређеном року, орган који води уписник бродова ће одложити пренос уписа тог поморског брода, а министарство ће о томе обавестити Европску комисију.

Члан 112.

Ако утврди да пренос уписа поморског брода у домаћи уписник поморских бродова не може да се дозволи зато што поморски брод може да проузрокује озбиљну опасност по безбедност пловидбе или загађење морске средине услед неиспуњавања техничких захтева који нису наведени у члану 111. став 1. овог закона, орган који води домаћи уписник поморских бродова одложиће упис тог поморског брода, а министарство ће о томе одмах обавестити Европску комисију, наводећи разлоге за доношење такве одлуке.

Након достављања мишљења Европске комисије, орган који води уписник поморских бродова ће спровести упис или донети решење о одбијању захтева за упис поморског брода.

Члан 113.

Одредбе чл. 109. до 112. овог закона примењују се на:

1) поморске теретне бродове од 500 ВТ и више изграђене после 25. маја 1980. године или пре тог датума под условом да су тим поморским бродовима издата сведочанства од стране надлежних органа држава чланица Европске уније или признатих организација признатих од стране Европске комисије којима се потврђује да испуњавају техничке захтеве за нове поморске бродове у складу са захтевима SOLAS Конвенције, а за танкере за превоз хемикалија и танкере за превоз гаса и техничке захтеве прописане Међународним правилником о изградњи и опремању бродова за превоз опасних хемикалија у разливеном стању (IBC Code), са изменама и допунама, Правилником Међународне поморске организације о изградњи и опремању бродова за превоз опасних хемикалија у разливеном стању (BHC Code), Правилником о изградњи и опремању бродова за превоз утечњених гасова у разливеном стању (IGC Code), са изменама и допунама, за поморске бродове изграђене после 25. маја 1980. године;

2) поморске путничке бродове изграђене после 1. јула 1998. године, или пре тог датума под условом да су тим поморским бродовима издата сведочанства од стране надлежних органа држава чланица Европске уније или признатих организација признатих од стране Европске комисије којима се потврђује да испуњавају техничке захтеве за поморске бродове изграђене после 1. јула 1998. године у складу са захтевима SOLAS Конвенције.

Укњижба

Члан 114.

Укњижбом се врше уписи у лист Б и лист Ц улошка главне књиге.

Укњижба се може дозволити само на основу јавних исправа или приватних исправа на којима је потписе лица чије право треба ограничити, оптеретити, укинати или пренети на друго лице оверео орган надлежан за оверавање потписа.

На основу приватне исправе коју је издао пуномоћник, укњижба против властодавца може се дозволити само ако пуномоћје коју је он издао гласи на одређени посао или на одређену врсту послова, а од дана издавања пуномоћја до дана тражења укњижбе није протекло више од једне године.

Овера потписа на приватној исправи није потребна ако се на исправи налази одобрење органа надлежног за заштиту права и интереса лица чије право треба да се ограничи, оптерети или пренесе на друго лице.

Члан 115.

Укњижба у лист Б дозвољена је само против правног или физичког лица које је у тренутку подношења предлога већ уписано у уписник бродова као ималац права у погледу којег се упис захтева или предбележено као ималац тог права (уписани претходник).

Упис из става 1. овог члана може се дозволити и против правног или физичког лица које није уписани претходник, ако уз предлог приложи и исправе

којима се доказује правни континуитет између лица против којих се тражи упис и уписаног претходника.

Одредбе овог члана примењују се само на упис бродова унутрашње пловидбе и других пловила, осим поморских пловила.

Члан 116.

Приватна исправа на основу које се може дозволити укњижба мора да садржи, поред података из члана 70. овог закона, и:

- 1) ознаку брода или права у погледу кога се укњижба спроводи;
- 2) безусловну изјаву лица чије се право ограничава, оптерећује, укида или преноси на друго лице да дозвољава укњижбу (*clausula intabulandi*).

Одредба става 1. тачке 2) овог члана не односи се на исправе о стицању права својине на страном броду ако се тражи први упис брода у домаћи уписник бродова.

Ако изјава лица чије се право ограничава, оптерећује или укида није садржана у приватној исправи, може бити дата и у посебној исправи лица које даје изјаву уз оверу потписа од стране органа надлежног за оверу потписа.

Члан 117.

Јавне исправе на основу којих се дозвољава укњижба су:

- 1) исправе о правним пословима које је саставио суд у границама својих овлашћења, ако садрже податке прописане у члану 70. овог закона;
- 2) исправе које су у прописаном облику издали судови или други државни органи управе, у границама својих надлежности, којима закон признаје својство извршне исправе или на основу којих се по посебним прописима може извршити упис у јавне књиге.

Јавна исправа да би била подобна за упис мора бити правоснажна.

Укњижба на основу одлуке страног суда може се извршити, под условом да је та одлука призната у посебном поступку.

Предбележба

Члан 118.

Када поднета исправа испуњава опште услове за упис, али не испуњава све посебне услове за укњижбу прописане у чл. 114. до 117. овог закона, орган који води уписник бродова ће дозволити предбележбу.

Члан 119.

Предбележба се дозвољава и на основу следећих исправа:

- 1) неправоснажних судских одлука којима се захтев за утврђивање, стицање, ограничење или престанак уписаног права усваја или одбија;
- 2) судских одлука којима се предбележба дозвољава у поступку обезбеђења, донетих у складу са законом којим се уређује извршење и обезбеђење на бродовима;
- 3) захтев суда или другог надлежног органа коме су законом поверена одређена јавна овлашћења, када су они по закону овлашћени да по службеној дужности одреде да се одређена потраживања обезбеде хипотеком на броду.

Члан 120.

Предбележбом се стичу, преносе, ограничавају или укидају уписана права, под условом да предбележба буде накнадно оправдана, и то у обиму у коме буде оправдана.

Члан 121.

Предбележба може да се оправда на основу:

- 1) исправе којом се може дозволити укњижба, а коју је издало лице против кога је предбележба уписана;
- 2) потврде да је судска одлука из члана 119. тачка 1) овог закона постала правоснажна и извршна;
- 3) коначне одлуке надлежног органа о постојању потраживања из члана 119. тачка 3) овог закона, ради чијег је обезбеђења предбележба уписана;
- 4) правоснажне и извршне одлуке суда у парници против лица против кога је предбележба уписана.

Члан 122.

Ако се предбележба оправдава подношењем исправе за укњибзу из члана 121. тачка 1) овог закона, оправдање треба да се изврши у року од 15 дана од дана достављања решења о предбележби.

Ако се предбележба оправдава на основу правоснажне и извршне одлуке суда из члана 121. тачка 4) овог закона, парница се мора покренути у року од 15 дана од дана достављања решења о предбележби.

Рок у коме се предбележба мора оправдати наводи се у одлуци о предбележби.

Рок за оправдање предбележбе орган који води уписник пловила може, на предлог странке, да продужи, ако за то постоје оправдани разлози.

Предлог из става 4. овог члана се подноси органу који води уписник бродова.

Члан 123.

Ако се оправдање предбележбе врши подношењем исправа наведених у члану 121. тач. од 1) до 3) овог закона, предлог за оправдање предбележбе подноси се органу који води уписник бродова.

Ако се предбележба оправдава одлуком суда у парници, тражилац предбележбе дужан је да покрене парницу код надлежног суда и да о томе обавести орган који води уписник бродова.

Члан 124.

Рок у коме се мора покренути парница за оправдање предбележбе навешће се у одлуци о предбележби.

Рок за покретање парнице суд може, на предлог странке, продужити ако за то постоје разлози.

Члан 125.

Ако у време подношења предлога за предбележбу већ тече парница за постојање права чија се предбележба тражи, покретање посебне парнице за оправдање предбележбе није потребно, ако се према одредбама закона којим се уређује парнични поступак, у постојећој парници још може истаћи и захтев за оправдање предбележбе.

Члан 126.

Ако оправдање предбележбе изостане, лице против кога је предбележба била дозвољена може предложити да се она брише.

Ако из списка не произилази да је тужба за оправдање предбележбе на време поднета или да рок за оправдање још тече оног дана када је предлог за брисање поднесен, орган који води уписник ће хитно одредити расправу на којој предлагач предбележбе мора доказати да рок за оправдање још тече или да је тужба поднета на време.

Ако орган који води уписник утврди да је рок протекао, односно да парница није покренута на време дозволиће брисање предбележбе.

Сматраће се да је тужба за оправдање предбележбе поднета на време иако је протекао рок одређен за њено подношење ако буде поднета пре подношења предлога за брисање предбележбе или истог дана кад је тај предлог поднесен.

Члан 127.

Ако тужиочев захтев за оправдање предбележбе буде усвојен у парници којом се предбележба оправдава из чл. 122. и 125. овог закона, на предлог било које од странака забележиће се оправдање предбележбе у уписник бродова према садржају правоснажне пресуде.

Ако у парници из става 1. овог члана захтев за оправдање предбележбе буде одбијен, на предлог било које од странака, предбележба ће се брисати.

Члан 128.

Ако је предбележба брисана зато што тужба за оправдање предбележбе није на време поднета може се предложити нова предбележба, али она има правно дејство од тренутка подношења новог предлога.

Власник брода или ималац уписаног права може тужбом захтевати да се утврди непостојање предбележног права. Пресуда којом се тај захтев усваја забележиће се на предлог странке у одговарајући уписник и тиме се спречава поновна дозвола предбележбе.

Члан 129.

Ако предбележба буде брисана из разлога који нису наведени у члану 128. овог закона, орган који води уписник ће по службеној дужности одбити сваки нови предлог за предбележбу истог права на основу исте исправе.

Ако орган из става 1. овог члана пропусти да то учини и нова предбележба буде уписана, та предбележба ће се брисати чим противник пријави да је предбележба већ једном била брисана.

Члан 130.

Ако је уписана предбележба права својине, даљи уписи могу се дозволити не само против укњиженог него и против предбележеног власника брода, али правно дејство тих уписа зависи од тога да ли ће предбележба бити оправдана или неоправдана.

Ако предбележба буде оправдана, истовремено са уписом оправдања предбележбе брисаће се, по службеној дужности, сви они уписи који су против укњиженог права власника брода били извршени после тренутка подношења предлога на основу кога је предбележба права својине била уписана.

Ако предбележба права својине буде брисана, брисаће се истовремено по службеној дужности, и сви уписи који су били извршени с обзиром на ту предбележбу.

Забележба

Члан 131.

Предлози за упис или брисање забележби подносе се органу који води уписник.

Члан 132.

Забележба личних права, нарочито у погледу ограничења права располагања имовином, има за правну последицу да се нико у чију је корист уписано неко право у уписник бродова не може позивати на то да му ти односи нису били познати (нпр. малолетност, продужење родитељског права или старатељства, отварања стечаја итд.).

Забележбу личних права и брисања такве забележбе одређује орган који води уписник на основу исправа којима се доказују та права, а по предлогу странака, њихових законских заступника или надлежних органа.

Члан 133.

Забележба чињеница, осим оних које су наведене у члану 132. овог закона, може се дозволити само када је забележба законом допуштена и има дејство које је законом одређено (нпр. ред првенства, заједничка хипотека на броду, отказ потраживања обезбеђеног хипотеком на броду, тужба за остваривање поморске привилегије, односно другог привилегованог потраживања, забележба спора итд.).

Члан 134.

Лице које је покренуло парницу да би оспорило укњижбу за коју утврди да су њоме повређена његова уписана права и тражи повраћај у пређашње стање у уписнику, може код суда који води парницу или код органа који води уписник бродова да захтева забележбу тог спора у уписнику бродова истовремено с подношењем тужбе или накнадно.

Забележба спора из става 1. овог члана има за последицу да пресуда донесена у том спору делује и против оних лица која су стекла уписана права после тренутка кад је предлог за забележбу спора стигао органу који води уписник бродова.

Члан 135.

У парници покренутој тужбом за брисање укњижбе против лица која су непосредно укњижбом, чије се брисање тражи тужбом, стекла права или су ослобођена терета, или када се тужба заснива на односима који постоје непосредно између тужиоца и туженог, о застарелости тужбеног захтева просуђиваће се према прописаним роковима о застарелости потраживања.

Члан 136.

Лице које жели да оспори укњижбу против трећих лица, о чијој је дозволи било прописно обавештено, дужно је да у року у коме се може уложити жалба против дозволе те укњижбе, предложи органу који води уписник упис забележбе да је укњижба спорна, а најкасније у року од 60 дана од дана истека рока за жалбу да поднесе тужбу за брисање укњижбе против свих лица која су оспораваном укњижбом стекла неко уписано право или су на неком уписаном праву постигла даље укњижбе или предбележбе.

После истека рока из става 1. овог члана, против трећих лица која су пре забележбе спора на уписаном праву стекла даље уписана права, може се тужбом за брисање оспоравати укњижба само ако та лица нису била савесна у погледу ваљаности оспораване укњижбе.

Члан 137.

Ако тужилац није био прописно обавештен о дозволи укњижбе коју оспорава, право на подношење тужбе за њено брисање против трећих савесних лица која су на уписаном праву стекла даља уписана права, престаје у року од три године од тренутка кад је предлог за побијање укњижбе стигао органу који води уписник бродова.

Члан 138.

Ако тужилац повуче тужбу или се по закону сматра да је тужба повучена, или ако тужба буде правоснажном одлуком одбачена или тужбени захтев одбијен или ако у случају из члана 136. овог закона тужба не буде поднета у прописаном року, орган који води уписник ће на предлог противне стране, наредити брисање забележбе спора.

Ако правоснажном пресудом буде потпуно или делимично усвојен захтев за брисање оспорене укњижбе или ако странке о брисању укњижбе закључе судско поравнање орган који води уписник ће, на предлог странке, дозволити упис брисања оспорене укњижбе према садржају пресуде, односно судског поравнања и истовремено извршити брисање забележбе спора, као и свих укњижби и предбележби за које је, у погледу брисања права, предлог за упис и предлог за забележбу спора стигао органу који води уписник.

Члан 139.

Лице које тврди да је до укњижбе дошло услед кривичног дела може, ради постизања правног дејства из члана 134. овог закона у односу на касније уписе, затражити од органа који води уписник да дозволи забележбу да је укњижба спорна. Ово лице је дужно да уз предлог поднесе доказ надлежног органа о покретању кривичног поступка.

Ако се забележба спора предлаже ради постизања дејства и против трећих лица која су савесно стекла уписана права пре забележбе спора, предлог за забележбу мора се поднети органу који води уписник у року у коме је странка овлашћена на подношење жалбе против дозвољене укњижбе.

Члан 140.

Ако суд у кривичном поступку одлучи да се брише укњижба заједно са уписаним правима која су стечена пре забележбе из члана 139. овог закона, орган који води уписник извршиће брисање укњижбе према одредбама члана 138. став 2. овог закона, ако странка, против које је оспорена укњижба извршена уз предлог за брисање укњижбе, приложи правоснажну одлуку суда донесену о том кривичном поступку.

Ако суд у кривичном поступку утврди кривичну одговорност оптуженог, а оштећеног са његовим захтевима за брисање укњижбе упути на парницу, оштећени има право да поднесе тужбу за брисање укњижбе и уписаних права из става 1. овог члана, у року од 60 дана од дана када је одлука суда о упућивању на парницу постала коначна.

Ако суд у кривичном поступку не донесе одлуку о томе да је оптужени кривично одговоран и ако овлашћено лице у року из става 2. овог члана не поднесе тужбу орган који води уписник дозволиће брисање забележбе спора на предлог лица које има правни интерес да се оспорена укњижба одржи на снази.

Члан 141.

Када се тражи брисање забележбе спора због тога што тужба за брисање није подигнута у роковима одређеним у чл. 136. и 140. овог закона, орган који води уписник бродова поступиће сходно одредбама члана 126. ст. 2. и 3. овог закона.

Члан 142.

Ако власник брода или поверилац на чијем је броду, односно потраживању укњижено такво право поднесе тужбу да се то право у целини или делимично брише због тога што је застарело, орган који води уписник бродова извршиће, на предлог тужиоца, забележбу спора у уписнику бродова.

Члан 143.

Ако се покрене парница којом се тражи да се утврди да је одржајем стечено одређено стварно право, орган који води уписник извршиће на предлог тужиоца, забележбу спора у уписнику.

Члан 144.

Забележба спора у случају тужбе за брисање због застарелости или у случају тужбе за утврђивање стицања стварног права услед одржаја, нема дејства против трећих лица која су поуздајући се у уписник, постигла одређено укњижење пре тренутка када је предлог за забележбу спора стигао органу који води уписник бродова. Ако је правоснажном пресудом утврђено да је тужилац одржајем стекао одређено стварно право, право стечено одржајем има првенствени ред пре свих уписа који су спроведени после забележбе спора, а сва права уписана после забележбе спора која су с тим у противречности, брисаће се на предлог странке.

У поступку брисања сходно се примењују одредбе члана 138. став 2. овог закона.

Члан 145.

Суд који је спровео продају брода наредиће, по службеној дужности, да се решење о досуђењу продатог брода забележи у уписник бродова.

Забележба из става 1. овог члана има дејство да се уписана права против дотадашњег власника брода могу стећи даљим уписима само ако решење о досуђењу буде правоснажно укинато.

Ако решење о досуђењу није побијено или ако је побијање правоснажно одбијено, на предлог заинтересованог лица брисаће се сви уписи извршени после забележбе тог решења против дотадашњег власника брода, као и сви даљи уписи који су извршени у односу на њихова права.

II. БРИСАЊЕ ИЗ УПИСНИКА БРОДОВА

Брисање брода

Члан 146.

Орган који води уписник бродова донеће решење о брисању брода из уписника бродова:

- 1) ако протекне 60 дана од дана престанка важења уписног листа поморског брода;
- 2) ако се утврди да је брод пропао или се претпоставља да је брод пропао;
- 3) због сагласне изјаве власника брода и бродара којом се опозива сагласност власника за упис у домаћи уписник бродова;
- 4) ако више не испуњава услове за упис из чл. 41, 42, 43, 45, 47, 55. у делу који се односи на јахте и члана 56. овог закона;
- 5) због изјаве власника брода да брод трајно повлачи из пловидбе;
- 6) због отуђења брода у корист страног правног лица који нема огранак у Републици Србији;
- 7) ако се упише у други домаћи уписник бродова.

Брод се може брисати из уписника и по пријави власника.

Претпоставља се да је брод пропао ако су од пријема последње вести о броду протекла три месеца. У том случају претпоставља се да је брод пропао оног дана кад су примљене последње вести о њему.

Власник брода дужан је да у року од 15 дана од дана настанка околности из става 1. тач. 2) до 7) овог члана поднесе пријаву за брисање брода из уписника бродова органу који води уписник бродова.

Министарство ће доставити све податке о неотклоњеним недостацима, као и све остале информације везане за безбедност брода на захтев надлежног органа државе у чији уписник брод жели да се упише, а који је брисан из домаћег уписника бродова.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и на брисање брода у градњи из уписника бродова у градњи, као и на брисање јахти из уписника јахти, односно брисање јахти у градњи из уписника јахти у градњи.

Члан 147.

Министарство ће донети решење о брисању брода који је привремено уписан у Међународни уписник поморских бродова:

- 1) ако надлежни орган прве државе уписа повуче одобрење за привремени упис поморског брода у Међународни уписник поморских бродова;

2) после истека рока на који је закључен bareboat чартер, ако bareboat чартер није продужен;

3) после истека рока на који је дозвољен привремени упис поморског брода.

У случају брисања из става 1. овог члана, министарство ће о брисању обавестити надлежни орган прве државе уписа.

Члан 148.

Ако је основана хипотека на броду, за брисање брода из уписника бродова потребан је пристанак хипотекарних повериоца.

Орган који води уписник може дозволити брисање брода из уписника бродова и без пристанка хипотекарних повериоца, ако буде положен износ у новцу у висини потраживања поменутих поверилаца, односно ако буде дато обезбеђење за које орган после саслушања поверилаца нађе да је довољно.

Одредбе овог члана не примењују се на брисање из уписника бродова брода из члана 146. став 1. тач. 2) и 7) овог закона.

Члан 149.

Одредбе члана 148. овог закона не примењује се на пренос права својине брода напуштањем у корист осигуравача.

Члан 150.

У решењу о брисању брода из уписника бродова мора се, у складу са одредбама члана 148. овог закона, утврдити да повериоци хипотекарних потраживања пристају на брисање, осим ако се брисање обавља на основу одредаба члана 146. став 1. тач. 2) и 7) овог закона.

Подносак којим се повериоци који имају привилеговано потраживање на броду противе упису брисања брода из уписника бродова, подноси се органу који води уписник бродова у који је брод уписан ради доношења одлуке.

У случају из става 2. овог члана, брисање брода из уписника бродова може се одредити тек пошто постане коначно решење органа који води уписник бродова којим се противљење одбија.

Поновни упис

Члан 151.

Ако се брод који је био брисан из уписника бродова због тога што је пропао или се претпостављало да је пропао или због тога што је трајно повучен из пловидбе или ако је из других разлога брисан из уписника или због тога што је био проглашен ратним, односно поморским пленом поново уписује у уписник бродова, орган који води уписник ће донети решење о поновном упису брода са свим оним подацима и уписаним правима из уписника са којима је раније био уписан, а који су важили у часу брисања брода и о томе обавестити власника брода и сва остала лица у чију корист је било уписано неко право на броду.

III. УПИС И БРИСАЊЕ ЧАМАЦА И ПЛУТАЈУЋИХ ОБЈЕКТА

Члан 152.

Одредбе овог закона којима се уређује упис и брисање чамаца и плутајућих објеката сходно се примењују и на упис и брисање чамаца и плутајућих објеката у изградњи.

Члан 153.

У уписнике чамаца и плутајућих објеката уписују се чамци дужине преко два и по метра, као и чамци дужине до два и по метра који имају сопствени погонски уређај, односно мотор, као и плутајући објекти.

У уписнике чамаца и плутајућих објеката не уписују се спортски чамци без сопственог погона (веслачки чамци, кајаци, кануи, једрилице и слично) намењени такмичењу, чамци без сопственог погона који нису дужи од два и по метра, педолине, водени бицикли, даске и слична пловила ако се њима не обавља привредна делатност.

Члан 154.

Уписник чамаца и плутајућих објеката састоји се од уложака.

На првој унутрашњој страни књиге уписника уписује се назив лучке капетаније, пун назив уписника и број књиге.

Сваки чамац, односно плутајући објекат уписује се у посебан уложак.

Уложак има лист А, лист Б и лист Ц.

У лист А улошка књиге уписују се следећи подаци: регистарски број за идентификацију и име чамца, односно плутајућег објекта; тип, произвођач, модел и материјал градње; дужина, ширина и висина у метрима; запремина чамца; врста и снага погонског уређаја у киловатима; место и година градње; најмањи број чланова посаде потребан за безбедну пловидбу; подручје пловидбе; носивост; највећи дозвољени број лица и намена; важење пловидбене или плутајуће дозволе и подаци о осигурању.

У лист Б улошка књиге уписују се следећи подаци о власнику: име, презиме, ЈМБГ, односно назив и матични број власника; пребивалиште/седиште власника; исправа којом се доказује право својине; подаци о кориснику leasinga, ако га има; доказ о регистрацији за обављање привредне делатности и лична ограничења власника у вези са располагањем чамцем, односно плутајућим објектом.

У лист Ц улошка књиге уписују се стварна права којима је чамац или плутајући објекат оптерећен, као и права стечена на тим правима.

Члан 155.

Збирка исправа води се посебно за сваки уложак уписника.

Збирка исправа садржи исправе на основу којих је извршен упис у уписник, исправе о извршеним прегледима, исправу о баждарењу, поднеске странака и све друге исправе које се односе на одређени чамац, односно плутајући објекат.

Збирка исправа се чува трајно.

Члан 156.

Уз уписнике чамаца, односно плутајућих објеката води се и именик власника чамаца, односно плутајућих објеката као помоћна књига.

Именик власника чамаца, односно плутајућих објеката садржи назив и седиште односно име, презиме и пребивалиште власника и регистарски број за идентификацију чамца, односно плутајућег објекта.

Члан 157.

У уписнику не сме ништа да се брише, додаје или мења, или на други начин учинити нечитљивим.

Исправка погрешно уписаних података врши се на тај начин што се текст који се исправљањем мења прецртава тако да остане читљив, а изнад или испод њега уписује нови текст.

Исправка погрешно уписаних података у уписнику извршена на начин из става 2. овог члана мора да се овери потписом регистратора уписника који исправку врши са назначењем датума извршене исправке.

Ако не постоји могућност да се исправка грешака изврши на начин из става 2. овог члана, подаци из тог улошка преносе се у нови уложак уписника и на њему означава уложак са којег су подаци пренети. На улошку уписника са којег су пренети подаци повлачи се коса линија и назначује број улошка уписника на који су подаци пренети.

Члан 158.

Упис чамца, односно плутајућег објекта врши се на захтев власника чамца, односно плутајућег објекта.

Захтев за упис чамца, односно плутајућег објекта у уписник, за упис промена или за брисање чамца, односно плутајућег објекта из уписника, власник подноси надлежној лучкој капетанији.

Лучка капетанија доноси решење о упису чамца, односно плутајућег објекта у уписник чамаца и плутајућих објеката.

Решење о упису из става 4. овог члана спроводи регистратор уписника у који се чамац, односно плутајући објекат уписује, а после спроведеног уписа у уписник регистратор у уписнику потписује да је спровео упис.

Власник чамца, односно плутајућег објекта дужан је да пријави надлежној лучкој капетанији сваку промену података који се уносе у уписник у року од 30 дана од дана настанка промене.

За уписе чамца или плутајућег објекта у уписник подносилац захтева плаћа републичку административну таксу.

Први упис чамца или плутајућег објекта

Члан 159.

Власник уз захтев за први упис чамца, односно плутајућег објекта подноси:

1) исправу којом се доказује право својине на чамцу, односно плутајућем објекту (уговор о градњи; уговор о купопродаји; уговор о поклону; решење о наслеђивању; рачун о куповини; сведочанство о градњи чамца или

плутајућег објекта; друге исправе на основу којих се по посебним прописима може извршити упис права својине у јавне књиге);

2) исправу којом се доказује право својине на погонском уређају, односно мотору (уговор о купопродаји; уговор о поклону; решење о наслеђивању; рачун о куповини; друге исправе на основу којих се по посебним прописима може извршити упис права својине у јавне књиге);

3) царинску декларацију за чамац, односно плутајући објекат и мотор, односно погонски уређај ако су увезени из друге државе;

4) исправу о извршеном основном прегледу;

5) исправу о баждарењу за чамац, односно плутајући објекат;

6) техничку документацију произвођача, ЕУ декларацију о усаглашености, СЕ ознаку, као и другу документацију потребну за стављање производа на тржиште која је прописана посебним прописом;

7) потврду о брисању чамца, односно плутајућег објекта из страног регистра (за чамац, односно плутајући објекат који су увезени из друге државе);

8) оверени препис полисе о закљученом обавезном осигурању, у складу са законом којим се уређује обавезно осигурање у саобраћају;

9) доказ о измиреним пореским обавезама које се односе на чамце, односно плутајуће објекте, у складу са законом којим се уређују порези.

Исправе из става 1. тачка б) овог члана, подносе се само за чамце који су изграђени и стављају се на тржиште, односно уписују у уписник чамаца након ступања на снагу овог закона.

Ако је поднет захтев за први упис чамца, односно плутајућег објекта, који се користе за сопствене потребе и који су грађени пре ступања на снагу овог закона, лучка капетанија ће пре вршења основног прегледа утврдити да ли чамац, односно плутајући објекат испуњава захтеве прописане одредбама техничких правила за чамце и плутајуће објекте којима се уређују поступци оцене усклађености пројекта и градње чамца и плутајућег објекта након изградње чамца или плутајућег објекта.

Ако је поднет захтев за први упис чамца, односно плутајућег објекта, који се користе у привредне сврхе и који су грађени пре ступања на снагу овог закона, Управа за утврђивање способности бродова за пловидби (у даљем тексту: Управа) ће пре вршења основног прегледа утврдити да ли чамац, односно плутајући објекат испуњава захтеве прописане одредбама техничких правила за чамце и плутајуће објекте којима се уређују поступци оцене усклађености пројекта и градње чамца и плутајућег објекта након изградње чамца или плутајућег објекта.

Уз захтев за упис подносе се оригинали или оверене фотокопије докумената из става 1. овог члана.

Исправе из става 1. тач. 1) и 2) овог члана којима се доказује право својине на чамцу, односно плутајућем објекту и погонском уређају, односно мотору, осим рачуна о куповини, морају бити оверене од стране органа надлежног за оверу потписа.

Члан 160.

Власник чамца грађеног за сопствене потребе (самоградња) након ступања на снагу овог закона, не може тај чамац да ставља на тржиште у року

од пет година од дана издавања сведочанство о градњи чамца или плутајућих објеката грађеног за сопствене потребе.

Сведочанство о градњи чамца, односно плутајућег објекта грађеног за сопствене потребе издаје надлежна лучка капетанија, док за чамце и плутајуће објекте који су намењени за привредне сврхе сведочанство о градњи чамца, односно плутајућег објекта издаје Управа.

Сведочанство о градњи чамца, односно плутајућег објекта грађеног за сопствене потребе издаје се под условом да власник поднесе надлежној лучкој капетанији техничку документацију којом се потврђује да је чамац, односно плутајући објекат изграђен у складу са техничким правилима за чамце и плутајуће објекте у делу који се односи на чамце и плутајуће објекте грађене за сопствене потребе, као и да је извршен надзор над градњом од стране надлежне лучке капетаније.

Сведочанство о градњи чамца, односно плутајућег објекта који је намењен за привредне сврхе издаје се под условом да власник поднесе Управи техничку документацију којом се потврђује да је чамац, односно плутајући објекат изграђен у складу са техничким правилима за чамце и плутајуће објекте, као и да је извршен надзор над градњом од стране Управе.

Ако власник чамца грађеног за сопствене потребе из става 1. овог члана, ставља чамац на тржиште пре истека рока из става 1. овог члана, лучка капетанија, односно Управа извршиће ванредни преглед чамца у циљу утврђивања усклађености тог чамца са одредбама техничких правила којима се уређују поступци оцене усклађености пројекта и захтеви у односу на градњу чамца.

Укњижба преноса права својине на чамцу или плутајућем објекту

Члан 161.

Ако чамац, односно плутајући објекат промени власника, нови власник дужан је да поднесе надлежној лучкој капетанији доказ о праву својине на чамцу, односно плутајућем објекту у року од 30 дана од дана настанка промене.

Ако у случају промене права својине на чамцу или плутајућем објекту нови власник не поступи у складу са одредбом става 1. овог члана, претходни власник чамца или плутајућег објекта има право да поднесе захтев за брисање чамца или плутајућег објекта из уписника.

У случају из става 1. овог члана, у постојећи уложак се уписују подаци о новом власнику, док чамац или плутајући објекат задржава постојећи регистарски број за идентификацију.

Пренос уписа чамца

Члан 162.

Ако власник чамца, односно плутајућег објекта промени седиште, односно пребивалиште, дужан је да, уз захтев за упис у уписник, поднесе надлежној лучкој капетанији решење о брисању чамца, односно плутајућег објекта из уписника у коме је до тада био уписан.

У случају из става 1. овог члана, лучка капетанија код које је чамац, односно плутајући објекат брисан из уписника, доставља надлежној лучкој капетанији збирку исправа за брисани чамац, односно плутајући објекат.

Члан 163.

У уписник чамаца и плутајућих објеката не може се уписати чамац и плутајући објекат уписан у регистар стране државе.

Уписник је јавна књига, а извод из тог уписника има снагу јавне исправе.

Министар прописује образац уписника чамаца и плутајућих објеката, као и обрасце помоћних књига.

Брисање чамца или плутајућег објекта из уписника

Члан 164.

Лучка капетанија ће донети решење о брисању чамца или плутајућег објекта из уписника:

1) ако чамац или плутајући објекат пропадне или се претпоставља да је пропао, нестао или буде уништен;

2) ако чамац или плутајући објекат више не испуњава услове из члана 55. овог закона;

3) ако се чамац или плутајући објекат трајно повуче из пловидбе, односно употребе;

4) ако чамац постане припадност брода или другог пловила или се преправком скрати на мање од два и по метра дужине под условом да нема сопствени погонски уређај;

5) ако протекне више од 30 дана од дана истека регистрације чамца или плутајућег објекта.

Сматра се да је чамац, односно плутајући објекат пропао или нестао ако је од пријема последње вести о њима протекло више од три месеца. У том случају сматра се да је чамац, односно плутајући објекат пропао или нестао наредног дана од дана пријема последње вести о њему.

Власник чамца, односно плутајућег објекта дужан је да у року 15 дана од дана настанка околности наведене у ставу 1. тач. 1) до 4) овог члана, поднесе захтев лучкој капетанији за брисање чамца односно плутајућег објекта из уписника чамаца и плутајућих објеката.

Члан 165.

Приликом брисања чамца или плутајућег објекта из уписника, лучка капетанија ће поништити пловидбену, односно плутајућу дозволу.

Ако пловидбена, односно плутајућа дозвола није приложена уз захтев за брисање зато што је иста изгубљена или на други начин нестала, подносилац захтева је дужан да огласи у јавним гласилима да пловидбена дозвола, односно плутајућа дозвола више не важи, као и да доказ о томе приложи уз захтев за брисање.

Поновни упис чамца или плутајућег објекта

Члан 166.

Ако се чамац или плутајући објекат који је био брисан из уписника чамаца или плутајућих објеката због тога што је пропао или се претпостављало да је пропао или због тога што је трајно повучен из пловидбе или ако је из других разлога брисан из уписника, поново уписује у уписник чамаца или

плутајућих објеката, надлежна лучка капетанија ће донети решење о поновном упису чамца или плутајућег објекта са свим оним подацима и уписаним правима из уписника са којима је раније био уписан, а који су важили у часу брисања и о томе обавестити власника и сва остала лица у чију корист је било уписано неко право на чамцу или плутајућем објекту.

Власник чамца грађеног за сопствене потребе који је по ранијим прописима уписан у уписник чамаца по основу изјаве о самоградњи, задржава право да у погледу правног основа за поновни упис чамца поново буде уписан, ако приликом подношења захтева за продужење регистрације, односно поновни упис чамца након ступања на снагу овог закона, поднесе лучкој капетанији одговарајућу техничку документацију којом се потврђује да испуњава захтеве прописане одредбама техничких правила за чамце којима се уређују поступци оцене усклађености пројекта и градње чамца након изградње чамца.

IV. ПРАВНИ ЛЕКОВИ

Члан 167.

Против решења органа који води уписник о предлогу, односно пријави за упис у одговарајући уписник пловила допуштена је жалба.

Против решења које у првом степену доноси лучка капетанија жалба се подноси министру док се против решења које у првом степену доноси министарство жалба подноси Влади, и то један примерак за тај орган и по један за странке које учествују у поступку.

Странке могу у жалби изнети нове чињенице и нове доказе при чему су дужне да образложе због чега их нису изнели у току првостепеног поступка.

Жалба не одлаже спровођење уписа, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 168.

Жалба се изјављује у року од 15 дана од дана достављања решења у Републици Србији, а 30 дана од дана достављања решења у иностранству.

Странка се може одрећи права на жалбу све до достављања решења о жалби. Одустанак од жалбе странка може дати у писменом облику и усмено на записник пред органом који је донео решење против кога је изјављена жалба и не може се касније опозвати.

До коначности решења донетог у првом степену неће се одлучивати по новом захтеву за упис за исти брод.

Забележба ради чињења видљивим да решење о упису није коначно брише се по службеној дужности даном коначности тог решења.

Члан 169.

Ако је жалба поднета против решења којима се дозвољава укњижба или предбележба или први упис брода у уписник бродова, орган који води уписник ће одредити забележбу жалбе у одговарајући уписник бродова.

Ако жалба буде одбијена орган који води уписник ће одредити брисање забележбе.

Забележбу и брисање забележбе из ст. 1. и 2. овог члана орган који води уписник ће одредити по службеној дужности.

Ако је жалба поднета против решења органа који води уписник о захтеву за први упис брода у уписник бродова орган који води уписник дужан је да поступи по одредбама члана 82. став 3. овог закона.

Члан 170.

Ако другостепени орган одбија жалбу против решења којим је предлог за упис одбијен, орган који води уписник ће по службеној дужности одредити да се брише забележба тог решења у уписнику и о томе ће обавестити странке.

Члан 171.

Ако другостепени орган преиначи решење органа који води уписник и усвоји један од предлога из члана 92. овог закона који је орган који води уписник одбио, дозвољени упис извршиће се у уписник бродова. У том случају сматра се да је упис извршен у тренутку кад је предлог за упис био поднесен.

Члан 172.

Ако другостепени орган преиначи решење органа који води уписник којим се дозвољава брисање уписа и предлог за брисање уписа одбије успоставиће се брисана укњижба, односно предбележба.

Ако другостепени орган преиначи решење органа који води уписник којим је усвојен неки од предлога из члана 92. овог закона, па тај предлог одбије, извршена укњижба или предбележба, брисаће се.

Члан 173.

Коначно решење другостепеног органа којим се одређује упис у уписник бродова доставиће се надлежном органу који води уписник бродова ради извршења уписа, као и ради достављања лицима наведеним у том решењу.

Члан 174.

Против решења другостепеног органа у поступку уписа може да се покрене управни спор.

Део пети

НАДЗОР

Члан 175.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује државна припадност, идентификација и упис пловила врши министарство.

Члан 176.

Инспекцијски надзор врши министарство преко инспектора безбедности пловидбе (у даљем тексту: инспектор).

Послове инспекцијског надзора над спровођењем одредаба овог закона над поморским бродовима у лукама обалних држава може обављати и стручно лице на основу посебног овлашћења министра, у складу са законом којим се уређује поморска пловидба.

Инспектор мора да има службену легитимацију.

Члан 177.

У вршењу надзора инспектор издаје наређења и изриче забране писменим решењем.

Против решења инспектора може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења.

Министар решава у другом степену по жалби против решења инспектора.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има права, дужности и овлашћења у складу са законом који уређује инспекцијски надзор и овим законом.

Члан 178.

Послови надзора над спровођењем одредаба овог закона обухватају вршење надзора над:

- 1) исправама бродова и других пловила којима се потврђује државна припадност пловила;
- 2) бродовима и другим пловилима у погледу идентификацијских ознака.

Члан 179.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор у погледу државне припадности пловила проверава:

- 1) да ли брод унутрашње пловидбе има важеће бродско сведочанство, односно да ли испуњава услове за стицање статуса рајнског пловила из члана 42. овог закона, односно да ли поморски брод има важећи уписни лист или сведочанство о привременом упису поморског брода, односно да ли брод има привремени пловидбени лист;
- 2) да ли пловило вије заставу трговачке морнарице Републике Србије на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона, којима се уређује начин вијења заставе Републике Србије.

Члан 180.

У обављању инспекцијског надзора инспектор у погледу идентификацијских ознака пловила проверава:

- 1) да ли брод има име или ознаку, ENI број за бродове унутрашње пловидбе, IMO број за поморске бродове, позивни знак, истакнуту луку уписа, као и друге ознаке за идентификацију бродова прописане одговарајућим техничким правилима за бродове;
- 2) да ли јахта има име и позивни знак;
- 3) да ли чамац и плутајући објекат имају регистарски број за идентификацију, као и да ли чамац који има радио уређај има позивни знак;
- 4) да ли су име или ознака истакнути на прописан начин.

Члан 181.

У обављању инспекцијског надзора инспектор проверава да ли поморски путнички бродови и поморски теретни бродови од 500 ВТ и више имају регистар трајног записа.

Члан 182.

Ако у вршењу инспекцијског надзора инспектор утврди да брод унутрашње пловидбе нема важеће бродско сведочанство или да више не испуњава услове за стицање статуса рајнског пловила из члана 42. овог закона, односно да поморски брод нема уписни лист или сведочанство о привременом упису поморског брода, или да пловило не вије заставу трговачке морнарице Републике Србије на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона, наредиће бродару, односно власнику пловила да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Ако се утврђени недостаци не отклоне у одређеном року инспектор ће забранити пловилу даљу пловидбу док се наведени недостаци не отклоне.

Члан 183.

Ако у вршењу инспекцијског надзора инспектор утврди да пловило нема одговарајуће идентификацијске ознаке прописане овим законом и прописима донетим на основу овог закона, наредиће власнику пловила да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Ако се утврђени недостаци не отклоне у одређеном року инспектор ће забранити пловилу даљу пловидбу док се наведени недостаци не отклоне и одузеће му исправу којом се потврђује државна припадност.

Члан 184.

Ако у вршењу инспекцијског надзора инспектор утврди да поморски брод нема регистар трајног записа о броду, наредиће власнику брода, односно компанији да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Ако се утврђени недостаци не отклоне у одређеном року инспектор ће забранити поморском броду даљу пловидбу док се наведени недостаци не отклоне и одузеће му уписни лист.

Део шести ПРЕКРШАЈИ

Члан 185.

Новчаном казном од 100.000,00 до 300.000,00 казниће се за прекршај, привредно друштво или друго правно лице ако:

- 1) пловило које је стекло српску државну припадност не вије заставу трговачке морнарице Републике Србије (члан 6. став 1);
- 2) поморски брод током трајања привременог уписа не вије заставу трговачке морнарице Републике Србије (члан 6. став 2);
- 3) брод унутрашње пловидбе са сопственим погоном нема име, и не носи луку уписа или ако брод унутрашње пловидбе без сопственог погона и технички пловни објект унутрашње пловидбе нема ознаку (члан 8. ст. 1. и 2);
- 4) пловила из члана 8. ст. 1. и 2. овог закона не носе друге ознаке за идентификацију одређене техничким правилима за бродове унутрашње пловидбе (члан 8. став 4);
- 5) брод унутрашње пловидбе нема ENI број (члан 9. став 1);
- 6) поморски брод који је уписан у један од домаћих уписника поморских бродова нема име, а рибарски брод нема ознаку (члан 10. став 1);

7) поморски технички пловни објект и непокретна платформа уписан у домаћи уписник поморских бродова или којима је издат привремени пловидбени лист нема ознаке (члан 10. став 2);

8) јахта уписана у домаћи уписник нема име, ознаку и ИМО број (члан 11. ст. 1. и 3);

9) чамац и плутајући објект немају регистарски број за идентификацију (члан 11. став 4);

10) име брода унутрашње пловидбе са сопственим погоном, поморског брода и јахти није истакнуто на прописани начин (члан 12. став 1);

11) ознака брода унутрашње пловидбе без сопственог погона, техничког пловног објекта, као и непокретне платформе није истакнута на прописани начин (члан 12. став 2);

12) регистарски број за идентификацију чамца или плутајућег објекта није истакнут на прописани начин (члан 12. став 3);

13) пловила унутрашње пловидбе која имају радио уређај немају позивни знак (члан 13. став 1);

14) поморска пловила која имају радио уређај немају позивни знак, односно MMSI број (члан 13. став 2);

15) брод, односно јахта не носи луку уписа (члан 14. став 1);

16) у року од 30 дана од дана настанка или промене података не поднесе органу који води уписник предлог за упис промене података (члан 24. став 5);

17) на поморском броду нема оригинал регистра трајног записа о броду (члан 28. став 2);

18) не пријави надлежној лучкој капетанији сваку промену података који се уносе у уписник (члан 158. став 5);

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчано казном од 20.000,00 до 100.000,00 динара.

Члан 186.

Новчаном казном од 10.000,00 до 100.000,00 динара казниће се за прекршај заповедник пловила или лице које га замењује ако:

1) пвило које је стекло српску државну припадност не вије заставу трговачке морнарице Републике Србије (члан 6. ст. 1. и 6);

2) брод не вије заставу трговачке морнарице Републике Србије од изласка до заласка сунца (члан 6. став 4);

3) на броду није истакнут накит у државне празник кад то одреди надлежни орган (члан 6. став 5).

Члан 187.

Новчаном казном од 10.000,00 до 80.000,00 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) на пвилу нема истакнуто име или ознаку (члан 12. ст. 1. и 2);

2) ако на чамцу, односно плутајућем објекту нема истакнут регистарски број за идентификацију (члан 12. став 3);

3) не пријави надлежној лучкој капетанији сваку промену података који се уносе у уписник (члан 158. став 5).

Орган за вођење прекршајног поступка

Члан 188.

Прекршајни поступак за прекршаје прописане овим законом у првом степену води Комисија за прекршаје у пловидби министарства надлежног за послове саобраћаја из члана 279. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, број 73/10).

Део седми

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 189.

На поступке уписа који су започети, а нису окончани до дана ступања на снагу овог закона, примењиваће се прописи по којима су започети.

Власници чамаца и плутајућих објеката који су уписани у уписнике које воде надлежне лучке капетаније на основу одредбе члана 413. став 2. Закона о поморској и унутрашњој пловидби („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98, 44/99, 74/99 и 73/00 и „Службени гласник РС”, бр. 85/05–др. закон, 101/05–др. закон, 73/10–др закон и 87/11–др. закон) дужни су да те чамце и плутајуће објекте упишу у уписнике лучких капетанија према свом седишту, односно пребивалишту, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Нотификације

Члан 190.

Министарство ће у року од две године од дана ступања на снагу овог закона обавестити Европску комисију и Централну комисију за пловидбу Рајном о лучким капетанијама надлежним за издавање исправе којом се потврђује да брод унутрашње пловидбе припада рајнској пловидби, заједно са прописом којим се уређују технички захтеви за бродове унутрашње пловидбе из члана 42. став 2. овог закона.

Рокови за доношење подзаконских аката

Члан 191.

Влада ће у року од две године од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконски акт из члана 40. став 3. овог закона.

Министар ће року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте из члана 7. став 3, члана 13. став 8, члана 16. став 3, члана 20. став 4. и члана 163. став 3. овог закона.

Престанак важења ранијих прописа

Члан 192.

Прописи донети на основу Закона о поморској и унутрашњој пловидби, а који се односе на државну припадност пловила, идентификацију, врсте и садржине уписника пловила, услова и поступака уписа пловила примењују се до доношења подзаконских прописа у складу са овим законом.

Прописи из става 1. овог члана примењују се ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 193.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе чл. 202. до 223, чл. 231. и 232, чл. 275. до 279, чл. 294. до 345, члан 349, чл. 351. до 361, чл. 364. и 365, чл. 374. до 387, чл. 398. до 417. Закона о поморској и унутрашњој пловидби („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98, 44/99, 74/99 и 73/00 и „Службени гласник РС”, бр. 85/05–др. закон, 101/05–др. закон, 73/10- др закон и 87/11-др. закон).

Ступање на снагу овог закона

Члан 194.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о државној припадности и упису пловила садржан је у члану 97. став 1. тачка 13. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Законом о поморској и унутрашњој пловидби („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98, 44/99, 74/99, 73/00 и „Службени гласник РС”, бр. 85/05 – др. закон и 101/05 – др. закон) уређена је материја која је била у надлежности бивше Савезне Републике Југославије, у даљем тексту: СРЈ), а односи се на безбедност пловидбе на мору и унутрашњим водама СРЈ, пловне путеве на обалном мору и на унутрашњим водама СРЈ, државну припадност, идентификацију и упис брода, инспекцијски надзор, основе својинскоправних односа у погледу бродова, бродара, облигационоправне односе који се односе на бродове, пловидбене незгоде, поступак извршења и обезбеђења на бродовима, те меродавно право и надлежност судова у СРЈ за спорове са елементом иностраности.

Законом о унутрашњој пловидби („Службени гласник СРС”, број 54/90 и „Службени гласник РС”, бр. 53/93 – др. закон, 67/93 – др. закон, 48/94- др. закон и 101/05 – др. закон) уређена је материја која је у надлежности Републике Србије, а иста се односи на унутрашњи пловидбени превоз, безбедност пловидбе, услове и начин коришћења, одржавања и заштите унутрашњих пловних путева, пристаништа, зимовника и сидришта, чамце и пловећа постројења, поступања у случају пловидбеног удеса и инспекцијски надзор.

Уставним законом за спровођење Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) предвиђена је обавеза усклађивања закона са Уставом Републике Србије.

Након распада бивше државе и преузимања надлежности из области водног саобраћаја од стране Републике Србије несумњиво се јавља потреба за уређењем материје у области пловидбе у складу са насталом ситуацијом и са потребама Републике Србије у овој области.

Имајући у виду комплексност и обим материје пловидбеног права, као и досадашњи начин уређивања, досадашња правна техника усвајања кодекса у области пловидбеног права замењена је новом номотехником која подразумева раздвајање материје унутрашње и поморске пловидбе, као и раздвајање материје на јавноправни и приватноправни део.

Законом о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, број 73/10) уређени су услови и начин за безбедну пловидбу на унутрашњим водама Републике Србије, водни путеви и пловидба, пловила унутрашње пловидбе и њихова способност за пловидбу, посада, трагање и спасавање, луке и пристаништа, надзор и друга питања која се односе на пловидбу унутрашњим водама и истим је стављен ван снаге Закон о унутрашњој пловидби, осим одредаба којима је уређен превоз у унутрашњој пловидби, као и поједине одредбе Закона о поморској и унутрашњој пловидби.

Законом о поморској пловидби уређени су услови и начин за безбедну пловидбу на мору поморских бродова који вију заставу Републике Србије и других пловила, њихова способност за пловидбу, посада, заштита мора од

загађења са бродова, надзор и друга питања из области поморског јавног права.

Остала материја која је уређена Законом о поморској и унутрашњој пловидби и Законом о унутрашњој пловидби а припада или правној области приватног права (стварноправни и облигационоправни односи, превоз, услови за стицање одобрења за обављање послова возара, одговорност бродовласника и возара, заједничка и партикуларне хаварије и сл.) или је чине норме којима се уређује поступак уписа и државне припадности пловила, које се по својој правној природи налазе између приватног и јавног права, захтева уређење посебним законима који ће садржати заједничка решења за унутрашњу и поморску пловидбу.

Оно што се истиче као први и најзначајнији разлог за доношење Предлога закона о државној припадности и упису пловила (у даљем тексту: Предлог закона) огледа се, пре свега у поједностављењу поступка уписа пловила укидањем улоге судова у самом поступку уписа, што је у складу са захтевима реформе улоге и задатака правосуђа. Такође, Предлогом закона уводе се новине у смислу отварања новог уписника за поморске бродове тзв. међународног уписника поморских бродова, као и могућност привременог уписа или исписа поморског брода у међународни уписник поморских бродова по основу тзв. bareboat чартера. На овај начин, у домаће законодавство уносе се законска решења развијених држава које, између осталог и на тај начин помажу домаћим привредама да узму што активније учешће у међународној поморској привреди, која има вишеструки значај по националну економију свих држава па и оних без поморске обале. Такође, овим Предлогом закона врши се усаглашавање домаћег законодавства са релевантним секундарним изворима комунитарног права, као и међународним конвенцијама усвојеним под окриљем Организације Уједињених нација.

Приликом рада на Предлогу закона узете су у обзир одредбе Конвенције Уједињених нација о условима за упис бродова, усвојена 1986. године, као и Међународне конвенције о поморским привилегијама и хипотекама, усвојена 1993. године под окриљем Међународне поморске организације, а коју је Народна Скупштина потврдила 2011. године.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уводне одредбе Предлога закона

У уводним одредбама, поред предмета уређења Предлога закона, на шта је указано у разлозима за доношење закона, у члану 3. Предлога закона дате су дефиниције употребљење у Предлогу закона.

Одредбе о државној припадности пловила

Други део Предлога закона садржи одредбе којима се уређује државна припадност и идентификација пловила.

Сходно одредбама Барселонске декларације о признавању права на заставу земљама без морске обале из 1921. године (у даљем тексту: Барселонска декларација), усвојене под окриљем Лиге Народа, затим члана 4. Женевске конвенције о отвореном мору, као и члана 90. Конвенције Уједињених нација о праву мора, државама без морске обале признаје се право да имају поморске бродове под својом заставом, односно да им доделе своју државну припадност. Основни захтеви у односу на стицање државне припадности Републике Србије уређени су чл. 3. до 6. Предлога закона.

Одредбе о идентификацији пловила

Одредбама чл. 8. до 14. Предлога закона прописују се елементи идентификације пловила на начин што се материја у питању уређује посебно за бродове унутрашње пловидбе, поморске бродове, јахте, чамце и плутајуће објекте. Посебно се уређује начин истицања имена и ознака, као и питање луке уписа. Барселонском декларацијом уведена је пракса да државе без морске обале одређују једно специфично место на својој територији која ће се сматрати као лука уписа. С тим у вези, по угледу на Базел као луку уписа поморских бродова под Швајцарском заставом, затим Луксембург као луке уписа поморских бродова под заставом Великог Војводства Луксембурга или Братиславе као луке уписа поморских бродова под заставом Републике Словачке, Предлогом закона Београд је одређен као лука уписа за поморске бродове под заставом Републике Србије.

Одредбама чл. 15. и 16. Предлога закона уређује се материја ИМО јединственог идентификационог броја компаније и регистрованог власника поморског брода, чиме се у домаће законодавство уносе одредбе Резолуције 160 MSC.160(78) Међународне поморске организације - Комитета за поморску безбедност.

Уписници пловила

Трећи део Предлога закона уређује материју уписника пловила, и то: врсте уписника, облик и садржина уписника, надлежност органа за вођење уписника, право увида у уписнике, таксу за упис, техничке захтеве за упис пловила, као и одредбе којима се уређује бродови који могу да буду уписани у један од домаћих уписника.

Чланом 17. Предлога закона именују се врсте уписника пловила.

Чл. 19. до 36. Предлога закона садрже заједничке одредбе којима се уређује облик у коме се воде уписници пловила, као и садржина уписника бродова и јахти, помоћних књига које се воде уз уписнике бродова и уписнике пловила у градњи, док је чл. 28. до 36. Предлога закона уређено питање Регистра статусних промена који се воде за поморске бродове у складу са одредбама Међународног правилника управљања за безбедан рад бродова и спречавање загађења (у даљем тексту: ISM Правилник). Чланом 37. Предлога закона уређена је надлежност органа за упис пловила на начин што је за упис бродова унутрашње пловидбе у уписник бродова унутрашње пловидбе, упис јахти унутрашње пловидбе у уписник јахти унутрашње пловидбе, као и упис чамаца унутрашње пловидбе и плутајућих објеката у уписнике чамаца унутрашње пловидбе и плутајућих објеката утврђена надлежност месно надлежне лучке капетаније. Упис поморских бродова у Национални уписник поморских бродова, поморских јахти у уписник поморских јахти и поморских чамаца у уписник поморских чамаца у надлежности је Лучке капетаније Београд, док је упис поморских бродова у Међународни уписник поморских бродова у надлежности министарства.

Упис бродова унутрашње пловидбе

Чл. 41. и 42. Предлога закона уређују Уписник бродова унутрашње пловидбе. Чланом 41. Предлога закона уређено је да се у Уписник бродова унутрашње пловидбе може уписати: брод унутрашње пловидбе чији је власник правно лице са седиштем у Републици Србији, односно физичко лице које је домаћи држављанин са пребивалиштем у Републици Србији; брод унутрашње пловидбе чији је власник правно лице са седиштем у држави чланици Европске уније или држави уговорници Споразума о европском економском простору, као и Швајцарској конфедерацији (у даљем тексту: Европска унија и ЕЕЗ), односно

физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕЗ, ако је бродар тог брода правно лице са седиштем у Републици Србији или држављанин Републике Србије који има пребивалиште у Републици Србији; брод унутрашње пловидбе чији је власник страном правно лице са седиштем изван Републике Србије или изван државе чланице Европске уније и ЕЕЗ или физичко лице са пребивалиштем изван Републике Србије или изван државе чланице Европске уније и ЕЕЗ, ако је бродар тог брода домаће правно лице са седиштем у Републици Србији или држављанин Републике Србије који има пребивалиште у Републици Србији, као и брод унутрашње пловидбе који се налази у сусвојини, ако је најмање 51 посто сувласничких удела на броду у власништву правних лица са седиштем у Републици Србији, односно физичка лица који су домаћи држављани са пребивалиштем у Републици Србији.

Чланом 42. Предлога закона прописано је да у Уписник бродова унутрашње пловидбе може да буде уписан брод унутрашње пловидбе чији је власник и бродар правно лице основано према прописима и са седиштем у држави чланице Европске уније и ЕЕЗ, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕЗ који има пребивалиште у држави чланице Европске уније и ЕЕЗ, под условом да је брод унутрашње пловидбе под контролом огранка тог правног лица, регистрованог у Републици Србији, преко кога правно лице обавља делатност у Републици Србији. Ставом 2. предметног члана даље је прописано да брод унутрашње пловидбе који испуњава услове из члана 42. став 1. Предлога закона, као и техничке захтеве прописане прописом којим се уређују технички захтеви за бродове унутрашње пловидбе који је усклађен са техничким захтевима за бродове унутрашње пловидбе који се примењују у државама чланицама Европске уније, стиче статус рајнског пловила које се уписује у бродско сведочанство и сведочанство о способности брода за пловидбу. Такође, том броду унутрашње пловидбе издаје се исправа којом се потврђује статус рајнског пловила, у складу са Конвенцијом о пловидби реком Рајном, са накнадним изменама и допунама. На овај начин, у домаће законодавство уносе се одредбе Уредбе 2919/85/ЕЕЗ којом се прописују услови за приступање споразумима у складу са измењеном и допуњеном Конвенцијом о пловидби реком Рајном бродова који припадају рајнској пловидби.

Упис поморских бродова

Одредбама члана 43. Предлога закона уређује се материја уписа поморских бродова у Национални уписник поморских бродова, у који се уписују: поморски брод чији је власник правно лице са седиштем у Републици Србији, односно физичко лице које је домаћи држављанин са пребивалиштем у Републици Србији; поморски брод чији је власник правно лице са седиштем у држави чланице Европске уније и ЕЕЗ, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕЗ, ако је компанија тог брода правно лице са седиштем у Републици Србији или домаћи држављанин који има пребивалиште у Републици Србији, под условом да се са захтевом домаће компаније или бродара за упис тог брода у уписник бродова сагласи његов власник; поморски брод чији је власник и компанија правно лице основано према прописима и са седиштем у држави чланице Европске уније и ЕЕЗ, односно физичко лице држављанин државе чланице Европске уније и ЕЕЗ које има пребивалиште у држави чланице Европске уније и ЕЕЗ, под условом да је поморски брод под контролом огранка тог страног правног лица, регистрованог у Републици Србији, преко кога правно лице обавља делатност у Републици Србији; поморски брод који се налази у сусвојини, ако је најмање 51 посто сувласничких удела, односно карата на поморском броду у власништву правних

лица са седиштем у Републици Србији, односно физичких лица који су домаћи држављани са пребивалиштем у Републици Србији.

Одредбама чл. 44. до 46. Предлога закона уређује се материја уписа поморских бродова у Међународни уписник поморских бродова. С тим у вези, извршена је подела на трајни и привремени упис у Међународни уписник поморских бродова.

Трајни упис поморских бродова у Међународни уписник поморских бродова предвиђен је под истим условима који важе за упис у Национални уписник поморских бродова, с тим да на поморским бродовима уписаним у Национални уписник поморских бродова најмање 50 посто чланова посаде морају да буду домаћи држављани или држављани једне од државе чланице Европске уније и ЕЕЗ док посаду поморских бродова уписаних у Међународни уписник поморских бродова чине лица без обзира на њихово држављанство, који испуњавају услове прописане законом којим се уређује поморска пловидба за стицање одговарајућих овлашћења о оспособљености помораца за рад на поморском броду који вије заставу Републике Србије.

С друге стране, како би се омогућило домаћим привредним друштвима да под финансијски повољнијим условима, односно узимањем поморских бродова под закуп а не куповином истих, узму учешће у светској поморској привреди и тиме значајно допринесу пласману домаћих производа на удаљена тржишта, Предлогом закона уводи се категорија привременог уписа, који се оставрује узимањем брода под тзв. bareboat чартер, односно дугорочни закуп без посаде и осигурања брода и уписивањем тог поморског брода у посебан лист Међународног уписника поморских бродова. Предметним уписом поморски брод долази под српску заставу, плаћа таксу за упис поморског брода која је приход буџета заједно са свим другим порезима и доприносима које bareboat чартерер плаћа.

Надаље, чланом 53. Предлога закона прописано да се колективни уговор којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа (у даљем тексту: колективни уговор), закључен између послодавца, односно удружења послодаваца и домаћег репрезентативног синдиката помораца, примењује само на поморце који су домаћи држављани који имају пребивалиште на територији Републике Србије, као и на поморце који су држављани једне од држава чланица Европске уније или друге државе који у складу са међународним споразумима чија је Република Србија страна уговорница уживају иста права (у даљем тексту: домаћи поморци), обавезе и одговорности као и домаћи држављани. Ако колективни уговор није закључен, права, обавезе и одговорности из радног односа помораца уређују се појединачним уговором о раду, чије одредбе морају да буду у складу са одредбама закона којим се уређује поморска пловидба у делу којим се уређују зарада и друга права по основу рада помораца и закона којим се уређује област рада, док се на права, обавезе и одговорности домаћих помораца по основу социјалног и здравственог осигурања примењују одредбе закона којима се уређују обавезно социјално и здравствено осигурање и финансирање обавезног социјалног и здравственог осигурања.

Истим чланом прописано је да се колективни уговор закључен између домаћег послодавца, односно удружења послодаваца и страног синдиката помораца, којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа чланова посаде који раде на поморским бродовима уписаним у Међународни уписник поморских бродова, примењује само на поморце који су држављани државе у којој је тај синдикат основан и који су чланови тог синдиката. Ако колективни уговор није закључен, права, обавезе и одговорности из радног

односа помораца који нису држављани Републике Србије или држављани једне од државе чланице Европске уније и ЕЕЗ, уређују се појединачним уговором о раду чије одредбе не смеју да буде у супротности са одредбама Међународне конвенције о раду помораца и других међународних конвенција усвојених од стране Међународне организације рада чија је Република Србија страна уговорница. Такође, зарада страних помораца не може да буде мања од износа зараде која је утврђена стандардним ИТФ уговором, док је послодавац, такође, дужан да осигура стране поморце за случај смрти и привремене неспособности за рад услед болести или повреде на раду, који су настали као последица субјективне или објективне одговорности послодавца, чији износ не може да буде мањи од износа који је утврђена стандардним ИТФ уговором.

Овде је потребно истаћи да се одлукама С-72/91 и С-73/91 Европског суда правде, наведене одредбе којима се уређује састав посаде поморских бродова уписаних у Национални, односно Међународни уписник поморских бродова и њихова права по основу рада, а која су иначе саставни део законских решења многих држава чланица Европске уније, не представљају облик недозвољене државне помоћи у смислу члана 92. став 1. Уговора о европској економској унији и члана 117. Лисабонског уговора.

Одредбама чл. 55. и 56. Предлога закона уређује се материја уписа јахти, чамаца или плутајућих објеката, као и бродова, односно јахти у градњи.

Одредбе о поступку уписа

Четврти део Предлога закона садржи заједничке одредбе којима се уређује поступак за упис и брисање бродова у уписник бродова, као и одредбе којима се уређује поступак за упис и брисање чамаца и плутајућих објеката, те одредбе о правним лековима.

Одредбама чл. од 57. до 145. Предлога закона уређује се надлежност за доношење решења, права која се уписују у уписник, врсте уписа, пријаве и предлози, као и поступак уписа.

Најзначајнија измена у делу Предлога закона којим се уређује поступак уписа у односу на одредбе Закона о поморској и унутрашњој пловидби којима се уређивало спровођење уписа бродова, огледа се у укидању улоге суда у спровођењу поступка уписа, те преношењу укупне надлежности у том домену на лучке капетаније, односно министарство надлежно за послове саобраћаја када се ради о спровођењу уписа у Међународни уписник поморских бродова. Поступак уписа у уписник бродова је *sui generis* поступак који има основна обележја поступка уписа у земљишне књиге и класичног управног поступка, због чега Предлог закона детаљно уређује спровођење уписа, уз одредбу из члана 75. Предлога закона којом је уређено да се у поступку уписивања у уписник бродова, који спроводи орган који води уписник бродова, на питања која нису уређена Предлогом закона сходно примењују одредбе закона којим се уређује управни поступак.

Чланом 83. Предлога закона уређено је питање преноса уписа брода унутрашње пловидбе из уписника једне лучке капетаније у уписник друге лучке капетаније. С тим у вези, прописано је да странка подноси предлог за пренос уписа брода унутрашње пловидбе, заједно са свим исправама којима се доказује да постоје претпоставке за пренос уписа брода, лучкој капетанији у чији уписник је брод уписан. На основу наведеног предлога та лучка капетанија уноси у уписник предбележбу тражења преноса, на основу које доноси решење којим дозвољава пренос уписа брода унутрашње пловидбе у други уписник бродова унутрашње пловидбе. Након тога, решење о преносу уписа доставља се лучкој капетанији у чији уписник брод треба да се упише, која доноси

решење о преносу уписа брода и копију тог решења доставља лучкој капетанији из чијег уписника се брод исписује. На основу наведене копије решења лучка капетанија спроводи упис брисања брода из свог уписника и лучкој капетанији у чији се уписник брод унутрашње пловидбе уписује доставља збирку исправа која се односи на тај брод. Уколико лучка капетанија у чији уписник треба да се изврши пренос уписа брода одбије пренос уписа, решење о одбијању преноса доставиће лучкој капетанији из чијег уписника брод треба да се пренесе, која ће на основу предбележе о тражењу преноса поништити решење о преносу уписа, имајући у виду да предбележба није добила накнадно оправдање. С тим у вези, битно је указати да је чланом 63. став 1. тачка 4) Предлога закона прописано да је предбележба врста уписа којом се уписивање, пренос, ограничење или престанак права уписује под условом накнадног оправдања (условно уписивање права или условно брисање).

Чланом 58. Предлога закона уређује се надлежност за доношење решења.

Чл. 59. и 60. Предлога закона уређују материју права која се уписују у уписник. С тим у вези, значајно је указати да се Предлогом закона предлаже уношење у домаће законодавство одредби Конвенције о упису права на бродовима у градњи, усвојене 1967. године. Чланом 59. Предлога закона прописана је могућности да се у уписник бродова у градњу упише брод одмах после потписивања уговора о градњи тачно одређеног брода или после изјаве бродоградитеља да је одлучио да гради такав брод за свој рачун брод, док је Законом о поморској и унутрашњој пловидби прописано да се у уписник бродова у градњу може уписати брод тек након полагања кобилице. Наведене одредбе члана 59. Предлога закона имају за циљ да омогуће власницима бродова да под конкурентнијим условима дођу до потребних финансијских средстава од банака, имајући у виду да само полагање кобилице захтева значајна финансијска средства, те ако бродовласник није имао средства да уложи за полагање кобилице губио је могућност да уопште конкурише за средства неопходна за изградњу целог брода.

Чл. 61. и 62. Предлога закона уређују врсте уписа док се чл. од 63. до 75. Предлога закона уређују материју предлога или пријава за упис у одговарајући уписник, исправе на основу којих се врше уписи у лист А, Б и Ц, као и исправе које се подносе за привремени упис, односно испис из Међународног уписника поморских бродова.

Чл. од 75. до 106. Предлога закона уређују поступак уписа бродова у одговарајући уписник. Чл. 107. и 108. Предлога закона уређују материју првог уписа брода, док чл. од 109. до 113. Предлога закона уређују материју преноса поморског брода из уписника бродова државе чланице Европске уније у домаћи уписник поморских бродова, чиме се у домаће законодавство уносе одредбе Директиве 789/2004/ЕЗ о преносу теретних и путничких бродова између уписника у оквиру Заједнице.

Одредбе чл. 114. до 117. Предлога закона уређују питање укњижбе као врсте уписа.

Одредбама чл. од 118. до 130. Предлога закона уређује се појам предбележбе у смислу да се предбележбом стичу, преносе, ограничавају или укидају уписана права, под условом да предбележба буде накнадно оправдана, и то у обиму у коме буде оправдана (члан 120. Предлога закона), док је чланом 118. Предлога закона прописано да ће орган који води одговарајући уписник пловила дозволити предбележбу када поднесена исправа испуњава опште услове за упис, али не испуњава све посебне услове за укњижбу прописане у чл. 114. до 117. Предлога закона. Члан 119. Предлога закона уређују питање

исправа на основу којих предбележба може да се дозволи, док се у члану 121. Предлога закона уређује питање исправа на основу којих предбележба може да се оправда. Чл. 124. до 130. Предлога закона уређује се питање парнице за оправдање предбележбе.

Чл. од 131. до 145. Предлога закона уређује се материја забележбе. С тим у вези, чл. 132. и 133. Предлога закона прописују услове за упис или брисање забележби личних права и других чињеница, док чл. 134. до 145. Предлога закона уређују поједина питања забележбе спора, односно парнице покренуте тужбом за брисање укњижбе против лица која су непосредно укњижбом, чије се брисање тражи тужбом, стекла права или су ослобођена правних терета.

Чл. 143. до 145. Предлога закона уређују дејства забележбе појединих случајева и то забележбе парнице којом се тражи да се утврди да је одржајем стечено одређено стварно право (члан 143), забележбе спора у случају тужбе за брисање због застарелости или у случају тужбе за утврђивање стицања стварног права услед одржаја (члан 144), као и забележбе решења о досуђењу продатог брода (члан 145).

Одредбе о брисању бродова

Чл. 146. до 150. Предлога закона уређују материју брисања бродова из уписника бродова, док је чланом 151. Предлога закона уређено питање поновног уписа бродова.

Упис и брисање чамаца и плутајућих објеката

Чл. од 152. до 166. Предлога закона уређују материју уписа и брисања чамаца и плутајућих објеката.

Одредбе о правним лековима

Одредбама чл. 167. до 174. Предлога закона уређена је материја правних лекова који се могу изјавити против решења које доноси органа који води уписник о предлогу.

Пети део Предлога закона уређује материју надзора над спровођењем одредаба Предлога закона и прописа који ће бити усвојени на основу Предлога закона, а којима се уређује државна припадност, идентификација и упис пловила.

Шести део Предлога закона садржи одредбе којима се прописују прекршаји за област примене овог Предлога закона као и орган за вођење прекршајног поступка.

Седми део Предлога закона садржи прелазне и завршне одредбе.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Материја обухваћена Предлога закона не захтева оснивање нових органа, организација и других облика органа државне управе за чији рад би било неопходно издвајање средстава из буџета.

Из разлога поједностављења поступка и уштеда које се тиме постижу за привредне субјекте, укинута је досадашња улога суда у поступку спровођења уписа и брисања пловила. С тим у вези, како би се омогућило спровођење Предлога закона неопходно је у Лучкој капетанији Београд и Лучкој капетанији Нови Сад, као капетанијама које имају највећи број уписаних пловила у својим уписницима, запослити најмање по једног правника за обављање послова

регистратора уписника. За реализацију наведеног потребно је да се од 2013. године у разделу буџета за министарство надлежно за послове саобраћаја повећа износ предвиђен за плате државних службеника годишње за два наведена радна места.

V. СТУПАЊЕ ЗАКОНА НА СНАГУ

Предложено је ступање на снагу овог закона осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Усвајањем Предлога закона о државној припадности и упису пловила (у даљем тексту: Предлога закона) обезбеђује се усклађивање домаћег законодавства са релевантним секундарним изворима комунитарног права, као и конвенцијама усвојеним под окриљем Уједињених нација.

Први и најзначајнији разлог за доношење Предлога закона огледа се пре свега у поједностављењу поступка уписа пловила укидањем улоге судова у самом поступку уписа, што је у складу са захтевима реформе улоге и задатака судства. Наведено решење у складу је и са захтевима који представљају суштину програма свеобухватне реформе прописа јер се значајно убрзава поступак уписа пловила у један од домаћих уписника. Први пут свој законски израз добија тзв. Међународни уписник поморских бродова уз могућност привременог уписа или исписа поморског брода у Међународни уписник поморских бродова по основу тзв. bareboat чартера, чиме се ствара законски оквир који ће омогућити домаћим привредним друштвима да под конкурентнијим условима у односу на данашње узму што активније учешће у међународној поморској привреди Увођењем нових прекршаја, као и изменом распона прописаних новчаних казни, у оквиру законских могућности, обезбеђују се додатна средства у буџету Републике Србије.

Ефекти Предлога закона огледаће се у следећем:

- Стабилност: новим законским решењима унапредиће се услови за упис пловила у домаће уписнике пловила, те ће поступак последично постати једноставнији и бржи са становишта крајњих корисника. Поједина питања из предметне области по први пут су Предлога закона дефинисана док су друга потпуније и прецизније уређена.

- Оживљавање укупних привредних токова: ново законско уређење процесне материје уписа пловила представљаће први корак ка стварању укупног законодавног оквира привлачног за велике бродовласнике, што ће последично значити побољшање пословног амбијента и повећано коришћење услуга водног транспорта у Републици Србији.

На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону

Решења у Предлогу закона имаће најпре позитиван утицај на домаћа привредна друштва која ће у поједностављеном и бржем поступку вршити упис својих пловила у један од домаћих уписника. Такође, решења у Предлогу закона омогућиће развој поморске привреде у Републици Србији и укључивање Републике Србије у међународну поморску привреду. Наиме, Предлог закона уређује материју уписа поморских бродова на начин што се врши разлика између тзв. Националног и Међународног уписника поморских бродова, у оквиру кога се врши разлика између трајног и привременог уписа.

Трајни упис поморских бродова у Међународни уписник поморских бродова предвиђен је под истим условима који важе за упис у Национални

уписник поморских бродова, с тим да на поморским бродовима уписаним у Национални уписник поморских бродова најмање 50 посто чланова посаде морају да буду домаћи држављани или држављани једне од државе чланице Европске уније и ЕЕЗ док посаду поморских бродова уписаних у Међународни уписник поморских бродова чине лица без обзира на њихово држављанство, који испуњавају услове прописане законом којим се уређује поморска пловидба за стицање одговарајућих овлашћења о оспособљености помораца за рад на поморском броду који вије заставу Републике Србије. Такође, како би се омогућило домаћим привредним друштвима да под финансијски повољнијим условима, односно узимањем поморских бродова под закуп а не куповином истих, узму учешће у светској поморској привреди и тиме значајно допринесу пласману домаћих производа на удаљена тржишта, Предлогом закона уводи се категорија привременог уписа, који се оставрује узимањем брода под тзв. bareboat чартер, односно дугорочни закуп без посаде и осигурања брода и уписивањем тог поморског брода у посебан лист Међународног уписника поморских бродова. Предметним уписом поморски брод долази под српску заставу, плаћа таксу за упис поморског брода која је приход буџета заједно са свим другим порезима и доприносима које bareboat чартерер плаћа. Ово су само неке од предности Међународног уписника поморских бродова који има за циљ развој поморске привреде у Републици Србији и укључивање Републике Србије у међународну поморску привреду.

Имајући у виду да се Република Србија данас налази у поступку усаглашавања Нацрта уговора о успостављању Транспортне заједнице између Европске уније са једне стране и земаља југоисточне Европе са друге стране, потребно је што хитније усагласити домаће законодавство са правом ЕУ у овој области како би се на време омогућила имплементација предметног уговора и тиме постигла компатибилност домаћег законодавства са законодавством ЕУ и пре званичног отпочињања приступних преговора са ЕУ.

Предлогом закона извршено је уношење у домаће законодавство одредаба Међународне конвенције о поморским привилегијама и хипотекама чиме се испуњава обавеза усаглашавања домаћег законодавства са потврђеним међународним уговорима, као и одредбе Конвенције о упису права на бродовима у градњи, усвојене 1967. године.

Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

Имајући у виду да се Предлогом закона поједностављује поступак уписа пловила укидањем улоге судова у самом поступку уписа, што је у складу са захтевима реформе улоге и задатака судства, Предлог закона неће проузроковати никакве додатне трошкове грађанима и привреди.

Учесници у привреди, односно странке у поступку уписа брода у уписник бродова, оствариће уштеде у висини досадашњих судских такси које су били обавезне да плаћају. У складу са одредбама Закона о поморској и унутрашњој пловидби, странке су подносиле захтев за упис брода у уписник бродова надлежној лучкој капетанији, која је потом захтев прослеђивала надлежном привредном суду, а странке су биле дужне да плате одговарајуће судске таксе за издавање решења суда о упису у листове Б и Ц уписника бродова. Одредбама Предлога закона укинута је улога судова и целокупни поступак уписа брода стављен је у надлежност министарства надлежног за послове саобраћаја, односно лучких капетанија као подручних јединица Министарства.

Имајући у виду сложеност поступка уписа брода, као комбинацију земљишно-књижног поступка уписа и управног поступка, како би се омогућило

спровођење Предлога закона неопходно је у Лучкој капетанији Београд и Лучкој капетанији Нови Сад, као капетанијама које имају највећи број уписаних пловила у својим уписницима, запослити најмање по једног правника за обављање послова регистратора уписника. За реализацију наведеног потребно је да се од 2013. године у разделу буџета за министарство надлежно за послове саобраћаја повећа износ предвиђен за плате државних службеника годишње за два наведена радна места.

Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Ако се имају у виду досадашњи износи судских такси које су странке у поступку плаћале за издавање решења суда о упису у листове Б и Ц уписника бродова, као и време које су странке губиле у чекању решења о упису, те достављања решења на спровођење надлежној лучкој капетанији, материјалне и процесне грешке које су се догађале приликом доношења судских решења, што је проузроковало додатне рокове чекања странака у поступку, ово министарство стоји на становишту да предности које са собом доноси поједностављени поступак уписа бродова оправдава трошкове које ће проузроковати запошљавање два правника који ће обављати послове регистратора уписника.

Имајући у виду да ће Република Србија усвајањем предложених законских решења ући у ред земаља које имају изузетно повољан правни оквир за упис поморских бродова, очекује се да ће се остварити одговарајући прилив средстава у буџет по основу плаћања републичких административних такси за упис поморских бродова у један од уписника поморских бродова, што данас није случај.

Имајући у виду да поморско бродарство има значајно место у привреди сваке земље, па и континенталне, нарочито због своје девизне рентабилности, с обзиром да највећи део своје пословне активности поморско бродарство обавља на светском поморском тржишту, чиме остварује тзв. невидљиви извоз и доприноси смањењу дефицита спољнотрговинског биланса, овај Предлог закона, заједно са Законом о поморској пловидби („Службени гласник РС”, број 87/11) представља почетак успостављања правног оквира који ће допринети развоју ове изузетно важне гране транспорта.

Да ли Закон подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Предлог закона представља први корак ка стварању укупног правног оквира привлачног за велике бродовласнике да уписују део своје флоте у домаћи уписник и да под заставом Републике Србије учествују у реализацији свих аспеката водног транспорта. Колики је интерес Републике Србије за учешћем у водном, а тиме и поморском транспорту, највише говоре подаци објављени у документу Commission of the European Communities, CoM (2006), 275 final, Volume II – Toward a future Maritime Policy for the Union, а по којима се 90% робе из трговинске размене између ЕУ и других земаља света превози бродовима, као и 40% робе из међусобне трговинске размене чланица ЕУ. Процењује се да се 3-5% БДП Европске уније ствара у оквиру поморске привреде. С обзиром да бродарство има посебно значајно место у привреди сваке земље, па и континенталних, нарочито због своје девизне рентабилности (имајући у виду да поморско бродарство највећи део своје пословне активности обавља на светском поморском тржишту, чиме остварује тзв. невидљиви извоз који несумњиво значајно доприноси смањењу дефицита спољнотрговинског биланса) као и да доприноси запошљавању радне снаге (по последњим подацима Република Србија даје преко 5000 помораца што је већи број и од

неких поморских земаља) многе континенталне земље предузимају законске и друге мере у циљу унапређења укупног амбијента који ће погодovati развоју поморства. Тако на пример, Република Словачка развила је флоту од 10 поморских контејнерских бродова и bulk carriers, Савезна Република Аустрија има флоту од 7 прекоокенаских танкера и bulk carriers укупне тонаже преко 300.000 БТ-а, Чешка Република 15 поморских бродова разне намене итд. Такође, о значају поморства говори и чињеница да нити једна земља кандидат за чланство у ЕУ, без обзира да ли је обална или континентална, не може успешно да оконча процес приступања Европској унији уколико своје национално поморско законодавство није ускладила са европским правним тековинама.

Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону

Јавна расправа о Нацрту закона спроведена је у периоду од 21. септембра до 11. октобра 2012. године. Током трајања јавне расправе текст Нацрта закона био је постављен на сајту Министарства саобраћаја: www.mie.gov.rs

Програмом јавне расправе као заинтересовани субјекти одређени су представници органа и организација, те привредних субјеката који обављају делатности у водном саобраћају, као и друга заинтересована лица. Учесници у јавној расправи имали су прилику да своје предлоге и сугестије доставе на е-mail: vodni@mi.gov.rs. Привредна комора Београда показала је интересовање за одржавањем јавне расправе у њеним просторијама, међутим иста није одржана с обзиром да није било заинтересованих страна за учешће. Током трајања јавне расправе ниједан заинтересовани субјект није доставио предлог, односно сугестију у циљу евентуалног побољшања текста Нацрта закона.

Указујемо да је у поступку прикупљања мишљења надлежних органа и организација, текст Нацрта закона достављен на мишљење Европској комисији (DG MOVE) која је дала позитивно мишљење на Нацрт закона.

Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава

Имајући у виду сложеност поступка уписа пловила, након ступања на снагу закона предузеће се мере за запошљавање два државна службеника на обављању послова регистратора уписника у лучким капетанијама Београд и Нови Сад, у чијим уписницима је данас уписан највећи број пловила.

Након ступања на снагу Предлога закона потребно је у прописаним роковима усвојити следеће подзаконске акте чија је садржина овим предлогом закона прецизирана:

Уредба о највишој допуштеној старости бродова за упис у један од уписника бродова - Рок за усвајање је две године од дана ступања на снагу закона.

Правилник о условима и начину вијања заставе трговачке морнарице Републике Србије, условима и начину истицања накита и знакова на пловилима српске државне припадности, управном знаку јавних пловила лучких капетанија, као и условима и начину истицања посебног знака власника, односно бродара брода - Рок за усвајање је годину дана од дана ступања на снагу закона.

Правилник о условима и поступку издавања, као и начину одређивања и истицања имена, ознака, ENI броја, позивног знака и регистарских бројева за идентификацију пловила унутрашње пловидбе, као и имена, ознака, позивних знакова, MMSI броја и регистарских бројева за идентификацију поморских

пловила, као и садржини и начину вођења евиденције - Рок за усвајање је годину дана од дана ступања на снагу закона.

Правилник о условима и начину подношења захтева за добијања ИМО јединственог идентификационог броја, начину електронског преноса података LRF-у или другој међународној организацији одређеној од стране Међународне поморске организације, као и обрасце за додељивање и електронску размену података у вези ИМО јединственог идентификационог броја - Рок за усвајање је годину дана од дана ступања на снагу закона.

Правилник о обрасцима уписника бродова и пловила у градњи и помоћних књига, обрасцима докумената који чине регистар трајног записа о броду, као и обрасцима предлога за привремени упис и испис поморског брода из Међународног уписника поморских бродова - Рок за усвајање је годину дана од дана ступања на снагу закона.

Правилник о обрасцу уписника чамаца и плутајућих објеката, као и обрасцима помоћних књига - Рок за усвајање је годину дана од дана ступања на снагу закона.